

JAARVERSLAG

2023

STICHTING

voor

Praktijkonderwijs

Dordrecht

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
2	BESTUURSVERSLAG	5
2.1	ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID	5
2.2	BELEIDSVOORNEMENS EN –REALISATIE 2023	6
2.2.1	Beleidsvoornemens 2023.....	6
2.2.2	Beleidsrealisatie 2023	7
2.2.3	Toekomstige ontwikkelingen	10
2.3	ONDERWIJSKWALITEIT	12
2.3.1	Onderwijskundig beleid en opbrengsten	12
2.3.2	Waardering	14
2.3.3	Maatschappelijke thema’s.....	14
2.4	PERONEELS- EN ORGANISATIEBELEID EN MIDDELEN	17
2.4.1	Personeels- en organisatiebeleid.....	17
2.4.2	Middelen	18
2.4.3	Aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid en begeleiding startende leraren en schoolleiders	19
2.5	FINANCIEEL BELEID	19
2.5.1	Ontwikkelingen en risico’s.....	19
2.5.2	Risicobeheersingsmaatregelen	21
2.5.3	Wenselijke omvang weerstandsvermogen.....	21
2.5.4	Financiële positie per 31 december 2023	23
2.5.5	Analyse resultaat 2023.....	24
2.5.6	Investerings- en financieringsbeleid	25
2.5.7	Treasuryverslag	25
2.5.8	Continuïteitsparagraaf.....	25
2.6	ONDERTEKENING BESTUUR.....	29
2.7	VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	29
3	JAARREKENING	35
3.1.	BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (na resultaatbestemming)	35
3.2.	STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023	36
3.3.	KASSTROOMOVERZICHT 2023	36
3.4.	ALGEMENE TOELICHTING.....	37
3.4.1.	Activiteiten	37
3.4.2.	Continuïteit.....	37
3.4.3.	Verbonden partijen	37
3.4.4.	Kasstroomoverzicht	37
3.4.5.	Schattingen	37
3.5.	GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA	38
3.5.1.	Algemeen	38
3.5.2.	Materiële vaste activa	38
3.5.3.	Vorderingen	39
3.5.4.	Liquide middelen	39
3.5.5.	Eigen vermogen	39
3.5.6.	Voorzieningen	40
3.6.	GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT.....	40
3.6.1.	Algemeen	40
3.6.2.	Opbrengstverantwoording	40
3.6.3.	Overheids subsidies	41
3.6.4.	Afschrijvingen op materiële vaste activa	41
3.6.5.	Personeelsbeloningen.....	41
3.6.6.	Financiële baten en lasten	41
3.7.	TOELICHTING OP BALANS PER 31 DECEMBER 2023.....	41
3.7.1.	Activa	41
3.7.2.	Passiva.....	42
3.8.	TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023	45
3.8.1.	Toelichting op de baten	45

3.8.2.	Toelichting op de lasten.....	46
3.8.3.	Toelichting op de financiële baten en lasten	49
3.9.	NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	49
4.	OVERIGE TOELICHTING	50
4.1.	VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING	50
4.2.	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	51
4.3.	MODEL E	51
4.4.	MODEL G	51
4.5.	WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING VOOR PRAKTIJKONDERWIJS DORDRECHT	52
5.	OVERIGE GEGEVENS	55
5.1.	CONTROLEVERKLARING	55

1 INLEIDING

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is verantwoordelijk voor het in stand houden en ontwikkelen van een school voor Praktijkonderwijs te Dordrecht, de Hans Petrischool. Het bestuur van de stichting bestond in 2023 uit één lid namens het bestuur van de Stichting H³O: de heer drs. D. van der Bijl MME, de voorzitter College van Bestuur van Stichting H³O. De Raad van Toezicht van Stichting H³O is ook de Raad van Toezicht van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht. Omdat Stichting H³O de volledige zeggingsmacht heeft bij de Stichting voor praktijkonderwijs Dordrecht worden de jaarcijfers van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht meegenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Stichting H³O.

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is opgenomen in de planning en control-cyclus die bij Stichting H³O wordt gehanteerd. Concreet betekent dit dat de directeur van de Hans Petrischool in juni een jaarplan maakt voor het komende schooljaar en daarover gedurende het schooljaar rapporteert. De managementrapportages werden tussen directeur en bestuur besproken. Opnieuw is in maart 2024 op de helft van het schooljaar een mid-term review met elkaar besproken waarin wordt ingegaan op personeelsbeleid, onderwijskwaliteit, begrotingen, realisatiecijfers, de jaarrekening, de voortgang van het jaarplan en de overige aandachtspunten van de directeur en het bestuur. Met name is veel aandacht geschonken aan het proces van kwaliteitsverbetering. Daarnaast heeft het bestuur een aantal malen de Hans Petrischool bezocht.

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht legt met dit jaarverslag verantwoording af over het gevoerde beleid in 2023 en de resultaten hiervan. Het jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor het bestuur en de externe stakeholders, daarnaast voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (www.minocw.nl). Het laat zien hoe de stichting vorm gegeven heeft aan haar beleid, en hoe beschikbaar gestelde middelen zijn ingezet.

Het jaarverslag bestaat uit vier hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt door het bestuur aan de hand van de speerpunten uit het jaarplan 2023 verslag gedaan van de activiteiten. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk bevat het verslag van de Raad van Toezicht. Hoofdstuk 3 bevat de financiële verantwoording met de integrale jaarrekening. Hoofdstuk 4 bevat de overige toelichting, zoals de resultaatbestemming en de controleverklaring van de accountant. Zoals gebruikelijk heeft de accountantscontrole in goed overleg plaatsgevonden en heeft Van Ree Accountants een managementletter bij de tussentijdse controle en accountantsrapportage bij de jaarrekening uitgebracht.

Ik wil de medewerkers van de Hans Petrischool op deze plaats van harte bedanken en mijn welgemeende waardering uitspreken: uw inzet voor de ouders, de leerlingen en de kinderen is bewonderenswaardig.

dhr. drs. D. (Dirk) van der Bijl MME
voorzitter Bestuur

2 BESTUURSVERSLAG

2.1 ALGEMEEN INSTELLINGSBELEID

Algemeen

Naam	:	Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht
Adres / Postadres	:	Anna van Saksenstraat 11
Plaats	:	Dordrecht
Telefoon	:	078-6324111
E-mail	:	info@hanspetri.nl
Internetsite	:	www.hanspetri.nl
Bestuursnummer	:	41466
Voorzitter bestuur	:	dhr. drs. D. van der Bijl
Directeur	:	dhr. J. van Wijhe
Controller	:	dhr. drs. L.H.M. van Stiphout

Organisatie

Juridische structuur

De organisatie heeft de stichtingsvorm als rechtspersoon. De stichting is opgericht op 5 juli 2004.

Organisatiestructuur

Vanaf 2017 hanteert de stichting een model met een bestuur, directie en Raad van Toezicht. Zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht bestaan qualitate qua uit de voorzitter College van Bestuur en Raad van Toezicht van stichting H³O. Het bestuur voert in het kader van de planning & controlcyclus verschillende keren per jaar overleg met de directie. Sinds 2013 is de administratie en planning- en controlfunctie reeds uitbesteed aan stichting H³O.

Kernactiviteiten

De stichting draagt de verantwoordelijkheid voor het in stand houden van een school voor praktijkonderwijs te Dordrecht. In de begroting 2023 zijn de beleidsvoornemens en de daarvoor benodigde middelen met elkaar in verband gebracht. In dit jaarverslag kunnen de beleidsvoornemens en de realisatie met elkaar worden vergeleken.

Nevenfuncties voorzitter bestuur

De voorzitter College van Bestuur van stichting H³O, dhr. van der Bijl, is qualitate qua voorzitter van het bestuur van de stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht en vanuit deze functie tevens statutair directeur van Facilitair Bedrijf Dordrecht BV. Hij heeft één onbezoldigde nevenfunctie: lid Raad van Advies van het Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid (IVN) Zuid-Holland.

Doelstelling, missie, visie en waarden

Doelstelling

De stichting wil zich onderscheiden door het zoeken van samenwerking in alles wat tot de plaatselijke en algemene belangen van het praktijkonderwijs behoort.

Missie en visie

De Hans Petrischool voor praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen van 12 tot 17/18 jaar met aantoonbare leerachterstanden als gevolg van beperkte vermogens (IQ) of sociaal-emotionele belemmeringen. Eind november 2019 is het Strategisch Beleidsplan (SBP) 2020-2024 door de bestuurder geaccordeerd. In dit SBP is de volgende missie vastgelegd:

"De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht begeleidt alle leerlingen naar een passende arbeidsplaats en/of vervolgopleiding met als doel een zelfstandig bestaan te kunnen opbouwen in onze maatschappij."

In het SBP staat ook onze vernieuwde visie. Deze luidt als volgt:

"Op de Hans Petrischool wordt een programma op maat aangeboden wat past bij de talenten van de leerling. Door het inzetten van passende middelen en afspraken zorgen we voor een veilige en gestructureerde leeromgeving. Wij zijn een netwerkschool en door gebruik te maken van kansen die de omgeving biedt, bereiden wij onze leerlingen voor op passende arbeid, een vervolgopleiding, zelfstandig wonen en een zinvolle vrijetijdsbesteding. Ons onderwijs is inspirerend, realistisch en sluit aan bij de belevingswereld en talenten van onze leerlingen. De leerling is trots op zijn of haar eigen talenten en wil zich hier graag verder ontwikkelen. Wij, het team zijn trots op onze leerlingen, ons onderwijs en onze school. De Hans Petrischool is een professionele, lerende organisatie. Wij blijven het onderwijs ontwikkelen, waardoor de kwaliteit gewaarborgd blijft."

Waarden

De stichting profileert zich als een organisatie belast met de zorg voor leerplichtige leerlingen die om reden van beperkte cognitieve vermogens of structurele gedragsproblemen geen vmbo-diploma kunnen behalen.

Goed bestuur

Code

De stichting past de code goed onderwijsbestuur van de VO-Raad toe.

Klachten

Noch op schoolniveau, noch op bestuursniveau zijn klachten van ouders, leerkrachten of leerlingen ontvangen of in behandeling geweest met betrekking tot het onderwijs aan de Hans Petrischool of anderszins.

2.2 BELEIDSVOORNEMENS EN –REALISATIE 2023

2.2.1 Beleidsvoornemens 2023

In deze subparagraaf is een beschrijving opgenomen van de beleidsvoornemens 2023 zoals deze bij aanvang van het kalenderjaar zijn vastgesteld. In de volgende subparagraaf wordt aangegeven in hoeverre deze beleidsvoornemens daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

In het schoolplan zijn voor de periode tot 2024 de beleidsvoornemens opgenomen die zijn samen te vatten in twee centrale thema's. De werkwijze om deze thema's uit te werken is ongewijzigd en loopt via werkgroepen. De twee centrale thema's zijn:

- Duurzame inzetbaarheid op de Hans Petrischool
- De Goede les

Daarnaast zijn er twee aanvullende thema's in deze periode verder uitgewerkt. Dit zijn:

- Versterken basisvaardigheden taal/rekenen en Burgerschap
- Implementatie Presentis

2.2.2 Beleidsrealisatie 2023

Zoals hierboven is vermeld is het vastgestelde Strategisch Beleidsplan (vastgesteld november 2019) richtinggevend voor de ontwikkeling van de Hans Petrischool.

In 2023 is er tot mei gewerkt aan het programma duurzame inzetbaarheid onder begeleiding van een extern adviseur van de Arbo-Unie. Door het vertrek van deze externe adviseur hebben we het programma tussentijds geëvalueerd. Met de MR zijn ook afspraken gemaakt over de inzet van de werkdrukmiddelen. We kiezen er voor om de uitkomsten van de evaluatie duurzame inzetbaarheid te gebruiken voor het vervolg en op deze manier onze doelstelling uit het SBP te realiseren.

De werkgroep de Goede Les heeft in 2023 de implementatie van de structuur die nodig is om bij elkaar lessen te bezoeken verder uitgewerkt. Alle docenten bezoeken nu lessen bij elkaar aan de hand van voor zichzelf geformuleerde doelstellingen.

Het taalbeleid is verdergaand versterkt doordat we de bestaande samenwerking met de bibliotheek verder hebben vorm gegeven. Zo beschikken we nu over een bibliotheek met een uitgebreide collectie boeken/tijdschriften en zijn docenten geschoold tijdens twee studiemiddagen over het belang van plezier in lezen. Deze studiemiddagen zijn verzorgd door een medewerker van de bibliotheek.

Er is een docent gestart met de opleiding taalcoördinator. Hierdoor beschikken we na afloop van deze opleiding over een taalbeleidsplan. Met behulp van de subsidie basisvaardigheden gaan we vol inzetten op het belang van mondelinge taalvaardigheid voor onze doelgroep. Een taaldeskundige zal gedurende het schooljaar 2023/2024 aan onze school verbonden zijn voor 0,6 fte om docenten te coachen in docentvaardigheden met betrekking tot taalonderwijs. Er zijn vier studiemiddagen gepland; er is een nulmeting afgenomen bij docenten en leerlingen. Alle docenten (praktijk en theorie) worden door haar gecoacht aan de hand van lesbezoeken.

De subsidie basisvaardigheden gebruiken we ook om Burgerschap te implementeren. Een werkgroep heeft een duidelijk plan geschreven wat gaat leiden tot een schoolbreed programma Burgerschap met een duidelijk curriculum en doelstellingen.

Ook in 2023 hebben we een subsidie aangevraagd om het principe van de verlengde schooldag vorm te geven. Hierdoor is het mogelijk dat leerlingen van onze school met begeleiding van ReNewt (Jongerenwerk) na schooltijd tal van activiteiten doen in het kader van vrije tijdsbesteding maar ook burgerschap. Tijdens de zomervakantie zijn er ook in iedere vakantieweek meerdere activiteiten voor onze leerlingen georganiseerd door ReNewt. Jongerenwerkers zijn in veel van onze pauzes in onze school aanwezig en leveren zo preventief een bijdrage aan het veilige pedagogische klimaat op onze school.

Presentis is een systeem dat ons de mogelijkheid biedt om leerlingenadministratie, het plannen van het onderwijs (leerlijnen) en begeleiding en zelfs het individuele rooster een plek te geven. Het is een systeem waarbij de leerling zelf actief wordt betrokken bij zijn eigen ontwikkeling. In 2023 zijn we doorgegaan met de implementatie van dit systeem. Dit gebeurt aan de hand van een zorgvuldig omschreven implementatieplan. Binnen de school zijn verantwoordelijkheden voor de diverse terreinen omschreven en zijn er diverse momenten geweest waarin het team geschoold is in het gebruik van dit nieuwe systeem. Verantwoordelijkheden voor diverse thema's zijn weggelegd bij LC-docenten; zij zijn verantwoordelijk voor het realiseren van het door hen opgestelde jaarplan.

Om meer inzicht te krijgen in de opbrengsten van ons onderwijs laat onderstaand overzicht de stand van zaken van de voortgang van de resultaten van het strategisch beleid zien:

Ons Onderwijs	Stand van zaken
1. Iedere leerling beschikt over een flexibel lesprogramma met een individuele leerlijn op maat. 'Doen-In' is hierin ondersteunend en maakt de resultaten van de leerlingen inzichtelijk	Profielen zijn vastgesteld en docenten werken aan leerlijnen. Deze leerlijnen worden in Presentis geplaatst
2. Het schoolteam beschikt over een eenduidige lesstructuur en voert die uit.	Docenten bezoeken lessen bij elkaar. Stellen eigen leerdoelen. Speciale aandacht voor taalontwikkeling.
3. De lessen AVO en de praktijk zijn, waar mogelijk, verbonden aan elkaar.	Door de implementatie van de vernieuwde leerlijnen komt deze koppeling tot stand.
4. De school maakt gebruik van eigentijdse leermiddelen.	Gerealiseerd.
5. De 21 ^e eeuwse vaardigheden (samenwerken, kritisch denken) komen prominent in het programma terug.	Alle streef en beheersingsdoelen van burgerschap hebben een plek in ons curriculum. Werkgroep burgerschap is gestart.
6. Het onderwijs en het gebouw zijn afgestemd op 'levensecht leren'.	Proces verbouwing praktijkvleugel is gestart.
7. Alle docenten beschikken over de benodigde vaardigheden om mentor te kunnen zijn.	Niet gerealiseerd. Het voeren van gesprekken met leerlingen en ouders komt in nieuwe jaarplan
8. Er is een professionele ondersteuningsstructuur.	We beschikken nu over schoolcoaches en een zorgcoördinator
9. De school beschikt over diverse specialisten zoals een taalexpert, praktijkexpert en een rekenexpert	Gerealiseerd.

Onze identiteit	Stand van zaken
1. Leerlingen en medewerkers werken in een (sociaal)veilige omgeving.	Gerealiseerd. Zie enquêtes ProZo!
2. Onze scores van de ProZo tevredenheidsonderzoeken hebben ten minste het niveau van onze	Sommige scores liggen een fractie onder de landelijke benchmark.

benchmarkscholen.	
3. Werkafspraken en taken zijn voor iedereen helder.	Alle processen binnen de school worden momenteel beschreven binnen Presentis. Zie hiervoor implementatieplan
4. We sturen elkaar structureel aan in een professionele leer- en werkcultuur.	Worden stappen gezet. Het vervolgtraject duurzame inzetbaarheid is hier onderdeel van.
5. Onze leerlingen en medewerkers zijn trots op de Hans Petrischool.	Moeilijk te meten item. Leerlingen zijn enthousiast over nieuwe activiteiten. Kantine is top! Herinrichting schoolplein voor/achter school staat op de investeringsbegroting.

Onze samenwerking	Stand van zaken
1. We werken planmatig aan het vergroten van ouderbetrokkenheid.	Niet planmatig. Opkomst ouders bij OPP besprekingen en kennismakingsavonden is groot
2. Er is sprake van een intensieve samenwerking met al onze partners; de doelen zijn duidelijk voor alle betrokkenen.	Gerealiseerd.
3. De Hans Petrischool beschikt over een PR-plan.	Merkidentiteit en kernwaarden zijn vastgelegd. Contentjaaragenda is bijna klaar. Website wordt actueel gemaakt. We beschikken over een pr-functionaris.

Onze organisatie	Stand van zaken
1. We beschikken over een scholingsplan dat aansluit bij de ambities uit dit strategisch beleidsplan.	Nog geen scholingsplan.
2. We werken binnen een professionele kwaliteitscultuur.	Presentis voorziet in deze doelstelling
3. De school hanteert een instrument voor persoonlijke ontwikkeling, gekoppeld aan de organisatiedoelstellingen.	Nu nog Bardo. We willen iets anders.
4. Er zijn jaarlijks relevante studiedagen.	Gerealiseerd
5. Het taakbeleid is geoptimaliseerd en passend met onze visie als basis.	Als helder is hoe de organisatie er zo uitziet met nieuwe werkwijze moet het gesprek gevoerd gaan worden over passend taakbeleid.

6. De school beschikt over een zogenaamd 'Handboek Soldaat'.	Niet meer van toepassing. De procesomschrijvingen in presentis zorgen ervoor dat alle rollen/taken goed staan omschreven.
7. Er wordt een duidelijk doelgroepbeleid gehanteerd.	Nvt
8. Het strategisch personeelsbeleid is gekoppeld aan de doelstellingen van onze school.	Werken in de nabije toekomst met branche-erkende certificaten vergt bevoegde docenten. Hier zal op geworven gaan worden. Daarnaast zal ook het stagebureau op benodigde competenties geevalueerd gaan worden. Met Leeuwendaal zijn hier afspraken over gemaakt.

2.2.3 Toekomstige ontwikkelingen

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

In ons strategisch beleidsplan doen we uitspraken hoe wij ons onderwijs in 2024-2025 er uit zal zien. Er is dan sprake van individuele leerlijnen met flexibele lesprogramma's, maken we gebruik van eigentijdse leermiddelen en zijn de lessen praktijk daar waar mogelijk verbonden met de theorielessen. Er is op onze school sprake van levensecht leren en we hebben een professionele ondersteuningsstructuur. In het schooljaar 2023-2024 willen we het bestaande Strategisch Beleidsplan evalueren en ingrediënten verzamelen voor ons nieuwe schoolplan.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Binnen Dordrecht is er een tekort aan Cluster IV plaatsen. We zijn samen met het SWV in gesprek om te kijken in hoeverre wij als school voor Praktijkonderwijs hier iets in kunnen betekenen met in achtneming van de belangen van onze doelgroep.

Afgelopen periode hebben we niet actief geparticipeerd in Sterk Techniek Onderwijs. Komende periode wordt er een nieuw plan geschreven waar wij actief in gaan participeren. Te denken valt dan aan onderwerpen als samenwerking met het MBO, bedrijfsleven en samenwerking met het vmbo.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

We hebben gekozen voor de implementatie van het programma Presentis. Presentis biedt de mogelijkheid om de leerlingenadministratie, onderwijs inhoudelijke administratie, het plannen van onderwijs en begeleiding en zelfs het individuele rooster een plek te geven. Een totaaloplossing die dus alle losse onderdelen met elkaar verbindt. Voor deze implementatie is een tijdspad gekozen. We werken in de nabije toekomst met een kwaliteitszorgjaaragenda.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

Omdat we kiezen voor het werken in school met branche erkende certificaten zullen we docenten moeten werven of opleiden die de lessen voor de branche erkende certificaten kunnen verzorgen. Daarnaast hebben we de ambitie uitgesproken in een professionele kwaliteitscultuur te willen werken en willen we gekoppeld aan onze ambities die verwoord zijn in het SBP ook taakbeleid ontwikkelen specifiek voor praktijkonderwijs. Ons ziekteverzuim is weliswaar lager (van 12% naar 7%) maar nog steeds een zorg en we gaan samen met de Arbo-Unie kijken waar we hier nog stappen in kunnen/moeten zetten. Te denken valt dan scholing casemanagers maar ook het inzetten van de verzuimcoach.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van huisvesting, investeringen en duurzaamheid

Komend jaar zal de praktijkvleugel aan de hand van het opgestelde plan van eisen/PvE verbouwd gaan worden. Daarnaast wordt het schoolplein gerenoveerd en is de personeelskamer verbouwd.

De Hans Petrischool beschikt over een MJOP. Hierin is het meerjarig onderhoud terug te vinden wat we gaan in ons gebouw. Middels een meerjareninvesteringsplan doen we investeringen in het onderwijs. Zo hebben we geïnvesteerd in ICT, personeelskamer en gaan we het schoolplein renoveren. Op onderwijskundig gebied wordt er geïnvesteerd in realisatie bibliotheek, implementatie presentis.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de organisatie

De bestuurder van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht (verder: de Hans Petrischool) en het College van Bestuur van de Stichting H3O voor christelijk peuterwerk, kinderopvang, primair en voortgezet onderwijs (verder: H3O) hebben op 29 september 2022 besloten onderzoek naar de voorwaarden van een fusie te doen dat uitgewerkt zal worden in een Fusie Effect Rapportage (FER).

De betrokken medezeggenschapsraden (MR-en) van de scholen, te weten MR Hans Petrischool en MR Insula College hebben respectievelijk op 28 oktober 2022 en 14 oktober 2022 een positief advies uitgebracht op het voorgenomen besluit tot onderzoek. Na ontvangst van het positief advies en goedkeuring door de Raad van Toezicht is in het jaar 2023 de onderzoeksfase van start gegaan.

Hiervoor is een werkgroep samengesteld. De samenwerking en inbreng van de Hans Petrischool en H3O in het onderzoek tot fusie heeft plaatsgevonden op basis van gelijkwaardigheid, met inachtneming van de bestaande governance structuur. Concreet betekent dit dat onderzocht werd wat de gewenste randvoorwaarden waren om te fuseren waarbij de Hans Petrischool als onderwijsinstelling in het praktijkonderwijs gecontinueerd wordt en onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van H3O blijft.

Vanaf april tot en met eind november 2023 zijn verschillende werkgroep-bijeenkomsten gehouden en zijn de belangrijke thema's in de FER onderzocht en samen uitgewerkt. Aan de hand van de uitkomsten/de effecten van de fusie en de FER versie 29 november 2023 zijn de bestuurders van de Hans Petrischool en H3O tot de conclusie gekomen dat wat hen betreft de fusie door kan gaan. Beide bestuurders namen op 5 december 2023 het voorgenomen besluit tot fusie.

Het voorgenomen besluit tot fusie met de genoemde FER versie 29 november 2023 zijn ter instemming voorgelegd aan de vorengenoemde medezeggenschapsraden. Daarnaast ter advies aan de H3O-basisraad en ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 18 december 2023 goedkeuring gegeven op het voorgenomen besluit tot fusie en de FER.

Ook is een advies gevraagd aan de gemeente Dordrecht en zijn de vakbonden geïnformeerd over het voornemen om over te gaan tot een fusie.

Het streven is om de fusie uiterlijk 1 augustus 2024 te realiseren. Het jaar 2024 staat dan ook in teken van de verdere formalisering.

2.3 ONDERWIJSKWALITEIT

2.3.1 Onderwijskundig beleid en opbrengsten

Analyse uitstroommonitor

In 2023 is de jaarlijkse uitstroommonitor geanalyseerd. We hebben goed in kaart in welke richting onze leerlingen uitstromen. In het algemeen kunnen we stellen dat we tevreden mogen en moeten zijn over de uitstroom op de HP. Leerlingen die de school verlaten komen goed terecht op een werkplek of in het vervolgonderwijs MBO. Wel zien we een grotere groep jongens en meisjes die in aanmerking komen of gaan komen voor een beschermde werkplek.

Uitstroom van leerlingen

Aan het einde van het schooljaar 2022-2023 hebben in totaal 50 leerlingen de school verlaten. Met de inzet van de stagebegeleiders en de werkcoaches zijn wij er in geslaagd om een groot deel van onze leerlingen toe te leiden naar werk. Het een en ander is terug te lezen in de uitstroommonitor die elk jaar ingevuld wordt. Deze uitstroommonitor is in te zien op de site van Vensters voor Verantwoording.

Korte samenvatting:

Uitstroom arbeid:	17
VSO	2
MBO entree (BOL)	22
MBO BBL	3
Andere school PrO	3
Geen werk	1
Anders	2

Ondanks dat de resultaten met betrekking tot onze uitstroom goed zijn blijven we kritisch. Er valt op diverse terreinen nog winst te behalen zoals blijkt uit onderstaand overzicht:

Werk	BOL	BBL
<p>Wat bieden wij nu aan:</p> <ul style="list-style-type: none">• We hebben in ons stagebestand veel diverse bedrijven• Er is een nauwe samenwerking met het UWV en de Sociale dienst• Er is een nauwe samenwerking met de sociale werkplaats, Drechtwerk• Er is een nauwe samenwerking met Allure, dagbesteding	<p>Wat bieden wij nu aan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Leerlingen krijgen les waarbij 1F het streefdoel is• Er is intensief contact met het MBO in Dordrecht maar ook in Rotterdam	<p>Wat bieden wij nu aan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samenwerking HAGO in samenwerking met het Da Vinci college• Samenwerking met Bouwmeesters

<p>Winst te behalen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er moeten meer dagbesteding plekken komen • Kloppen de leerlijnen nog met het arbeidsaanbod in de Drechtsteden • Het reorganiseren van de stagegroep (functieomschrijvingen) • Samenwerking met partnerscholen, waarbij er gekeken gaat worden naar de veranderingen op het gebied van Arbeid en Wet in de regio. Dit om elkaar te versterken. • Werken met branche-erkende certificaten 	<p>Winst te behalen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Met behulp van Presentis hebben we straks een goed leerling volgsysteem waarbij je de ontwikkeling van de leerling over de schooljaren heen kan monitoren • Stellen van doelen 	<p>Winst te behalen op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ouders en leerlingen beter informeren over deze mogelijkheid • De BBL binnen school een prominente plaats geven. • Erkende leerbedrijven • Samenwerking gemeente • Werken met branche-erkende certificaten
--	---	--

De algemene conclusie van de uitstroommonitor is dat onze leerlingen goed uitstromen, weinig tot geen leerlingen worden "bankzitters". In het arbeidsproces werkt een groot deel van de leerlingen zonder extra ondersteuning. Leerlingen die naar het MBO gaan behalen vrijwel allemaal hun Entree opleiding, niveau 2 is voor veel leerlingen moeilijk, een enkeling haalt niveau 3. Veel van deze leerlingen vinden hun weg dan in het arbeidsproces. Als school zetten we nog te weinig in op de BBL opleidingen en daar valt winst te behalen voor menig leerling die het op de Entree opleiding niet haalt.

Te overwegen valt in hoeverre het voor onze leerlingen goed zal zijn als wij zelf de Entreeopleiding gaan verzorgen. Dit in samenwerking met een MBO instelling; Da Vinci of Albeda. We ervaren grote verschillen in beide MBO instellingen.

Toegankelijkheid en toelatingsbeleid

Een leerling kan op de Hans Petrischool worden aangemeld als de afleverende school het advies Praktijkonderwijs heeft gegeven. De toelatingscommissie van onze school beoordeelt of de aanmelding volledig is en of de aanmelding voldoet aan de landelijke criteria. Het SWV geeft vervolgens een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af waarna een leerling kan starten.

Instroom van leerlingen

Het aantal leerlingen aan de Hans Petrischool is sinds de vorige teldatum (1 oktober 2022) weer iets gestegen van 224 naar 245 op de teldatum 1 oktober 2023. Zagen we twee jaar geleden nog een daling in het aantal leerlingen lijkt het nu toch zo te zijn dat deze daling zich voorspog niet doorzet maar zelfs dat het aantal leerlingen stijgt.

Nieuwkomers

Nieuwkomers op de Hans Petrischool worden in kleine groepen opgevangen waardoor er veel extra aandacht mogelijk is voor de ontwikkeling van basisvaardigheden. Daarnaast beschikt de school over een NT2 specialist en is er een individuele ondersteuningsaanbod op Taalontwikkeling.

Bij nieuwkomers die worden doorverwezen naar de Entreeopleiding draagt de school zorg voor een warme overdracht en worden leerlingen gedurende het komende schooljaar gevolgd door gesprekken te voeren met de mentor van de entreeopleiding.

2.3.2 Waardering

Op de Hans Petrischool maken we gebruik van ProZo! Dit is het kwaliteitszorgsysteem van het praktijkonderwijs. Met dit systeem kunnen we door de bril van vier voor de school belangrijke doelgroepen zien hoe tevreden men is over de school en waar verbeterpunten liggen. Voor leerlingen, ouders, personeel en stagebedrijven zijn aparte online vragenlijsten ontwikkeld. De resultaten kunnen we vervolgens intern vergelijken (bijv. tussen klassen) én met de resultaten van collega-scholen in het land.

Tussen ProZo! en Vensters voor verantwoording bestaat een automatische koppeling. Vensters zet de resultaten van de leerling- en ouderenquêtes van een school klaar in 'mijnvensters'. Wij publiceren vervolgens de gegevens daarna op Scholen op de kaart.

De scores van het laatst afgenomen onderzoek (maart 2022) laat de volgende scores zien:

Tevredenheid leerlingen	7,0	Benchmark 7,3
Tevredenheid ouders	7,3	Benchmark 7,6
Schoolklimaat	7,4	Benchmark 7,5
Veiligheid	9,4	Benchmark 9,5
Leraren en veiligheid	6,8	Benchmark 7,0

2.3.3 Maatschappelijke thema's

Op verzoek van de minister van OCW worden de volgende maatschappelijke thema's toegelicht in het bestuursverslag.

- Strategisch personeelsbeleid (HRM)
Zie subparagraaf 2.4.1.

- Passend onderwijs

In het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de Hans Petrischool wordt beschreven welke voorzieningen de school binnen de basiszorg biedt en de extra voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het Samenwerkingsverband (SWV) Dordrecht biedt ons de mogelijkheid om met behulp van individuele arrangementen en groepsarrangementen extra ondersteuning voor specifieke problemen of doelgroepen mogelijk te maken. Zo maakt school gebruik van de inzet van een orthopedagoge bij de toelating van onze leerlingen en doet zij in voorkomende gevallen nader onderzoek. Daarnaast worden met behulp van de groepsarrangementen voor leerlingen met sociaal-emotionele problematiek trainingen ingekocht. Hierbij moet worden gedacht aan training "Rots en Water" en "Playing for Succes". Er is in 2023 invulling gegeven aan de vacatures voor schoolcoach en er is een zorgcoördinator benoemd. Volgend jaar zal er een nieuw SOP worden geschreven.

- Allocatie van middelen naar schoolniveau
Niet van toepassing, omdat de stichting één school in stand houdt.

- Toetsing en examinering

De voormalige opbrengsten 'plaatsing' op arbeidsmarkt (minimaal 90%) en 'bestendigheid' van de uitstroom (minimaal 75%) waar het praktijkonderwijs op beoordeeld werd door de inspectie zijn niet meer van toepassing voor het praktijkonderwijs. Het onderzoekskader van de inspectie stelt: 'voor de leerresultaten van leerlingen in het praktijk-

onderwijs zijn geen landelijke normen gesteld. De leerresultaten worden daarom getoetst aan de doelen of normen die de school zelf stelt.' Het onderzoekskader definieert resultaten aan de hand van de volgende standaarden:

- *OR1. Resultaten.* De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.
- *OR2. Sociale en maatschappelijke competenties.* De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de gestelde doelen.
- *OR3. Vervolgsucces.* De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school'.

Bij ieder onderdeel dienen doelen/normen bekend te zijn. Ook is van belang dat wij de realisatie van deze doelen/normen meten en aan de hand daarvan eventuele verbetermaatregelen plannen. Hier ligt een directe relatie met het SBP en onderliggende jaarplannen. De Hans Petrischool voldoet aan de gestelde eisen.

De inspectie heeft in 2023 twee keer de Hans Petrischool bezocht. Een keer naar de kwaliteit van de extra ondersteuning in het kader van een themaonderzoek. De tweede keer naar aanleiding van het vierjaarlijks bestuurlijk onderzoek. Bij beide onderzoeken zijn wij als school gelukkig met de uitkomsten.

- Nationaal Programma Onderwijs

De gelden voortvloeiend uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om opgelopen achterstanden zo goed mogelijk weg te werken zijn verantwoord in het NPO-plan. Dit plan is tot stand gekomen op twee studiedagen in mei en juni 2022. Dit alles met instemming van de MR. De door ons ingezette interventies uit de menukaart worden hieronder genoemd:

- Interventies gericht op meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij de spijkereen: n.v.t.
- Interventies gericht op effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkereen:
 - Stageachterstanden inlopen; leerlingen die geen interne stage hebben kunnen volgen hebben extra begeleiding gekregen. Daarnaast is er ook extra personeel ingezet om de kwetsbare leerlingen te begeleiden
 - AVO lessen in kleine groepen. De groepsgrootte is gehalveerd met inzet extra personeel voor in ieder geval twee lessen per week. Dit om de basisvaardigheden als lezen en rekenen op peil te houden. Daarnaast zijn er voor alle leerlingen chromebooks aangeschaft.
 - Professionalisering van de les door te werken met een vastgesteld lesformat volgens de rollen van Slooter.
 - Inzet stichting Werkwoord voor begeleiding NT2 leerlingen
 - Samenwerking bibliotheek; realisatie schoolbibliotheek en scholing team.
- Interventies gericht op sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen:
 - Training Rots en Water zijn ingehaald
 - Uitgevallen schoolkampen en schoolreizen zijn ingehaald
 - Samenwerking met Leerorkest; hierdoor zijn leerlingen in staat gesteld om muzieklessen te krijgen. Er zijn docenten creatieve vorming in dienst genomen. Meer lessen als handvaardigheid/tekenen/muziek vergroot het welbevinden van onze leerlingen.
- Interventies gericht op ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen: scholing activerende didactiek aangeboden
- Interventies gericht op (extra) inzet van personeel en ondersteuning: door inzet van extra docenten en onderwijsassistenten wordt het primaire proces in de groep ondersteund. Meer aandacht voor individuele leerlingen
- Interventies gericht op faciliteiten en randvoorwaarden (in te zetten in combinatie met voorgaande interventies): extra budgetten

De NPO-middelen zijn bij de Hans Petrischool als volgt ingezet:

	2021	2022	2023
<i>Baten</i>			
Rijksvergoeding NPO	150.749	482.933	325.641
<i>Lasten</i>			
Loonkosten eigen personeel	51.702	189.780	128.658
Inhuur derden	97.097	254.888	102.234
Nascholing	6.500	18.250	11.250
Afschrijvingen ICT	2.337	30.804	36.088
Materialen	3.101	919	2.934
Excursies	700	9.093	0
Kennismakingsdagen	5.943	7.045	0
<i>Subtotaal lasten</i>	<i>167.380</i>	<i>510.779</i>	<i>281.164</i>
Saldo	- 16.631	- 27.846	44.477
Cumulatief saldo	- 16.631	- 44.477	0

- Werkdrukmiddelen

In het Onderwijsakkoord is afgesproken dat er vanaf 2022 structureel gelden beschikbaar zijn voor verlichting van de werkdruk. Een deel van de gelden moet individueel besteed worden en een deel wordt collectief ingezet. Het collectieve deel wordt met draagvlak binnen het team en instemming van de MR besteed vanaf het schooljaar 2023/2024, omdat de tijdspanne daarvoor te kort was om nog beleid te maken na bekendmaking van deze maatregel. De gelden die individueel te besteden zijn, zijn met instemming van de MR voor het kalenderjaar 2022 en de periode januari tot en met juli 2023 uitbetaald en vanaf het schooljaar 2023/2024 meegenomen in het taakbeleid. In de normjaartaken van lesgevendende docenten is ruimte gecreëerd om invalwerkzaamheden die vroeger extra werden gevraagd nu te faciliteren. Hiervoor is 0,6 fte toegevoegd aan de formatie. Daarnaast willen we kijken of er een onderzoek kan worden afgenomen waarbij wij de resultaten kunnen gebruiken om in het kader van doorontwikkeling professionele cultuur vervolgstappen te zetten.

- Convenant middelen

Het ziekteverzuim op de Hans Petri is nog steeds hoog. Gelukkig zien we hier wel een dalende trend. Om hier meer grip op te krijgen is er in samenspraak met de MR gekozen voor een plan van aanpak. Dit plan is ontwikkeld samen met de Arbo-unie. Voor dit plan worden nog steeds middelen uit het convenant van 2019 ingezet. Voorbeelden zijn verbetering werkwijze Wet Poortwachter, afname RIE, inzet arbeidsdeskundige. Het thema waarin een en ander vorm heeft gekregen in krijgt is Duurzame Inzetbaarheid. Gedachtegang is geweest dat als we de duurzame inzetbaarheid kunnen vergroten dan zal het ziekteverzuimpercentage dalen. Belangrijke ingrediënten in het plan zijn de versterking van de rol van de leidinggevendenden in dit proces en het versterken van eigenaarschap bij de medewerkers daar waar het hun inzetbaarheid betreft. We constateren echter feitelijk dat dit verzuimpercentage nog niet zodanig gedaald is dat we tevreden kunnen zijn.

Door de inzet van werkdrukmiddelen ontstaat op dit moment tegelijkertijd het gesprek in de school over het begrip werkbeleving. Een mooie aanvulling waarschijnlijk op het thema duurzame inzetbaarheid. We kiezen er voor om beide thema's aan elkaar te koppelen en zullen in samenspraak met P&O een aangepast plan maken.

2.4 PERSONEELS- EN ORGANISATIEBELEID EN MIDDELEN

2.4.1 Personeels- en organisatiebeleid

Persoonsgegevens in cijfers

Op peildatum 31 december 2023 (bron: Afas) heeft de Hans Petrischool 43 medewerkers in dienst, in totaal 35,82 fte. Van deze medewerkers heeft 33 een benoeming voor onbepaalde tijd. Vanuit het aannamebeleid wordt medewerkers een tijdelijk dienstverband (benoeming voor bepaalde tijd) met uitzicht op een vaste benoeming aangeboden.

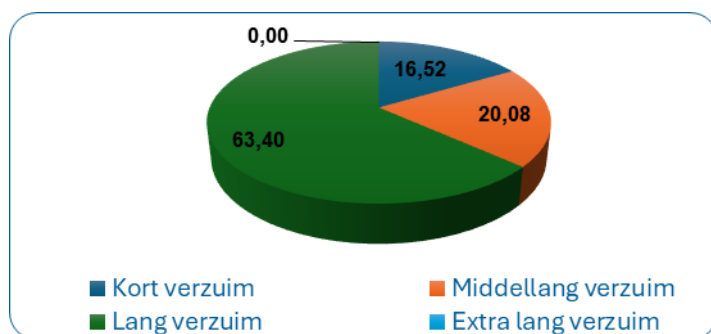
Inhuur: er zijn drie medewerkers via een intermediair (uitzendbureau of detachingsbureau) ingehuurd.

Aantal stagiaires: drie.

Onbevoegde docenten in opleiding: vier

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage bedroeg in 2023: 7,07% exclusief zwangerschapsverlof en zwangerschap gerelateerd verzuim. Er waren 92 ziekmeldingen. In onderstaande tabel wordt weergegeven welk percentage van het ziekteverzuim kort -, middellang -, lang - en extra lang verzuim betrof.

Er heeft geen WIA aanvraag door een medewerker plaatsgevonden.

Strategische personeelsplanning

In 2023 is de AOW-leeftijd vastgesteld op 66 jaar en 10 maanden. Medewerkers hebben het recht om bij het ABP (onderwijs) voor hun AOW-gerechtigde leeftijd met keuzepensioen te gaan. Dit recht geldt vanaf 60 jaar.

Leeftijdsopbouw

Leeftijd	Aantal
20-25	2
25-30	1
30-35	7
35-40	4
40-45	4
45-50	2
50-55	7
55-60	6
60-65	9
66 +	1

In- en uitstroom: er zijn 3 medewerkers in dienst gekomen en er zijn 7 medewerkers uit dienst gegaan.

Promotiebeleid / functiemix

De functiemixpercentages zijn geen onderdeel meer van de cao-afspraken, maar worden wel gemonitord. Onderstaand de functiemixpercentages.

KPL	KPL_OS	Soort	Leraar LB	Leraar LC	Leraar LD	Eindtotaal
94	Hans Petri School	HP	69,40%	24,72%	5,88%	100,00%
Eindtotaal			69,40%	24,72%	5,88%	100,00%
waarde functiemix			0,00	24,72	11,76	36,48

Individuele ontwikkeling

Docenten volgen diverse scholingen op individuele basis. Voorbeelden van opleidingen zijn opleiding branche erkende praktijkvakken, gesprekstechnieken of een cursus hoe om te gaan met TOS. Vier docenten volgen een traject om een lesbevoegdheid te halen. Een onderwijsassistent volgt een opleidingstraject op Mbo-niveau. De conciërges hebben de opleiding Pedagogische Conciërge gevolgd.

Organisatieontwikkeling

Op studiedagen zijn de jaarplanen die voortkomen uit het Strategisch Beleidsplan de basis waaruit gewerkt wordt. Voor ieder thema is een LC-docent verantwoordelijk om het jaarplan te realiseren. Zo wordt er gewerkt aan gedeeld leiderschap op onze school; de lerende organisatie in ontwikkeling.

2.4.2 Middelen

Financiële middelen

Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.5.

Huisvesting

De school is gehuisvest aan de Anna van Saksenstraat 11 te Dordrecht. Daarnaast worden brancheactiviteiten uitgevoerd op locatie: zorg en welzijn (Zephyr) en detailhandel (Twinkel). Voor het gebouw van de school is in 2013 een nieuw meerjarig onderhoudsplan opgesteld wat in 2018 is geactualiseerd. Een nieuw meerjarig onderhoudsplan vanaf 2024 is in voorbereiding in samenhang met de geplande verbouwing van de praktijkvleugel in 2024. In 2023 zijn reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Sinds 2021 is een nieuwe samenwerking voor zorg en welzijn aangegaan met zorgcentrum De Merwelanden.

Duurzaamheid

In 2022 is een begin gemaakt met het opstellen van een plan van eisen voor de verbouwing van de praktijkvleugel. Hierin is nadrukkelijk aandacht voor duurzaamheid. Voor de verbouwing is binnen de begroting van de Hans Petrischool voor 2024 een investeringsruimte van € 1 mln vrijgemaakt. Voor financiering van de duurzaamheidsmaatregelen zijn we afhankelijk van het beschikbaar stellen van aanvullend budget door de gemeente in het kader van het IHP VO. Indien dit aanvullend budget beschikbaar komt, kunnen isolerende maatregelen worden genomen en zonnepanelen op het dak worden geplaatst. Schoolbreed hebben we het papierverbruik door het kopiëren gereduceerd, zijn er energiebesparende lampen geïnstalleerd.

ICT

Vanaf 2014 maakt de school gebruik van de diensten van Kien (www.kienict.nl), een samenwerkingsverband tussen scholen in Dordrecht, voor de inrichting en het onderhoud van de digitale omgeving.

In het kader van het thema uit het strategisch beleidsplan werken met eigentijdse leermiddelen is een nieuw ICT-beleid voorbereid wat is uitgerold vanaf 2021. In 2021 hebben

leerlingen uit de Entreeklassen in een pilot de beschikking gekregen over chromebooks en hebben 7 lokalen de beschikking gekregen over digitale lesborden. Gezien de positieve resultaten van deze pilot zijn in 2022 alle groepen voorzien van chromebooks. In 2023 zijn de computers vervangen.

In 2022 is een nieuw alles omvattend leerlingvolgsysteem in gebruik genomen: Presentis.

2.4.3 Aanvullende bekostiging strategisch personeelsbeleid en begeleiding startende leraren en schoolleiders

Vanaf 2021 is een nieuwe aanvullende bekostiging beschikbaar gesteld voor strategisch personeelsbeleid en begeleiding startende leraren. Totaal was voor de regeling in 2023 een bedrag beschikbaar van € 28.560.

In samenspraak met de MR is gekozen voor inzet op het thema duurzame inzetbaarheid en gezamenlijk nadenken voor het vervolg hierop. Een belangrijke ambitie zoals ook verwoord in het SBP is dat alle werknemers op de Hans Petrischool werkzaam zijn in een professionele lerende organisatie. Hierbij gaat het dan ons inziens onder andere over het ontwikkelen van eigenaarschap bij medewerkers. Randvoorwaarden om dit eigenaarschap te ontwikkelen zijn:

- vertrouwen krijgen dat medewerkers zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen voor hun inzetbaarheid
- autonomie om zelf invulling te geven aan het verbeteren van de eigen inzetbaarheid
- transparantie: helderheid over ambities en kaders
- overzicht: zicht op het hele plaatje (niet alleen; wat wordt er van je verwacht maar ook waar kun je een beroep op doen)

Zoals eerder gesteld in dit bestuursverslag is er een werkgroep rondom dit thema geformeerd. Deze groep werkt bovenstaande uit onder begeleiding van een arbeidsdeskundige van de arbo-unie. In 2023 is gewerkt aan beeldvorming rondom inzetbaarheid, benoemen van thema's die hiermee samenhangen en is de dialoog met het team hierover opgestart. Samen met de MR zal een keuze gemaakt worden welk instrument we gaan hanteren om thema's als werkdruk/werkplezier te meten om vervolgens een plan van aanpak binnen het nieuwe schoolplan te gaan formuleren.

2.5 FINANCIËEL BELEID

2.5.1 Ontwikkelingen en risico's

In deze subparagraaf worden ontwikkelingen en risico's genoemd waarvan het vermoeden bestaat dat die zich kunnen voordoen, maar waarvan de financiële omvang (nog) niet gekwantificeerd kan worden. Op basis van de geconstateerde risico's worden beheersingsmaatregelen genomen en is een weerstandsvermogen en daarbinnen een buffer van een bepaalde omvang nodig (zie de volgende subparagrafen).

Leerlingaantallen

De inkomsten worden grotendeels bepaald door het aantal leerlingen. Het realiseren van een bepaalde omvang van leerlingaantallen is geen doel op zich, maar wel noodzakelijk voor een efficiënte bedrijfsvoering. Uit de meest recente leerlingenprognose voortgezet onderwijs (najaar 2022) van de gemeente Dordrecht blijkt dat het leerlingenaantal gaat stijgen van 6.903 in 2021 naar 7.232 in 2027 en daarna weer zou gaan dalen tot 6.870 in 2042. Deze aantallen zijn echter gebaseerd op uitgangspunten van stijgende woningbouw en migratiecijfers waarbij we ons moeten realiseren dat deze omvang van woningbouw de afgelopen jaren binnen de gemeente Dordrecht niet is gerealiseerd. Voor de Hans Petrischool is in deze prognose een stijging in de komende jaren naar 227 en daarna een daling op termijn naar 212 leerlingen geraamd. Het marktaandeel in Dordrecht is

ongeveer 3%. Vanwege de positie van het praktijkonderwijs binnen het onderwijsaanbod en de ontwikkelingen van passend onderwijs is op voorhand moeilijk te ramen hoe de leerlingenaantallen van de Hans Petrischool zich ontwikkelen.

Overheidsmaatregelen

Bij het opstellen van de begroting diende rekening te worden gehouden met verschillende overheidsmaatregelen, waarvan de financiële gevolgen deels nog niet (volledig) kunnen worden overzien.

De financiële crisis leidde er tot de coronacrisis toe dat de overheid maatregelen nam om de overheidsfinanciën op orde te houden. Gevolg was dat het in het verleden ontstane automatisme dat kostenverhogingen als gevolg van cao, inflatie en beleidsintensiveringen werden gecompenseerd in de rijksvergoeding was vervallen. Huidige praktijk is dat het telkens weer afwachten is welke loonbijstelling het kabinet beschikbaar stelt voor ontwikkelingen bij de pensioenpremies en overige werkgeverslasten enerzijds en loonruimte voor een nieuwe cao anderzijds. Grootste financiële risico was tot een aantal jaren geleden de ontwikkeling van de pensioenpremie. De ABP-premies zijn tot en met 2021 telkens gestegen. Voor 2022 is de ABP-premie op verzoek van de sociale partners gelijk gehouden, omdat de noodzakelijk stijging in 2023 binnen het pensioenstelsel voor werkgevers is gecompenseerd. De regering heeft bij de voorjaarsnota (in mei 2023) loonbijstelling beschikbaar gesteld van 5,76% voor een nieuwe cao, terwijl in de daarna tussen werkgevers en werknemers afgesloten cao een salarismaatregel van 10% is verwerkt. Voor een deel (4,24%) is een voorschot genomen door de werkgevers op te ontvangen loonbijstelling in 2024. Om deze reden loopt de cao tot 1 oktober 2024.

Daarnaast valt de PRO-ondersteuningsbekostiging inmiddels onder passend onderwijs en worden de landelijke normen voor PRO mogelijk in de toekomst losgelaten waardoor het samenwerkingsverband deze wellicht zelf kan gaan bepalen. De financiële ruimte en het beleid van het samenwerkingsverband bepaalt het toekennen van de financiële middelen voor deze doelgroep.

Verder zijn de volgende ontwikkelingen en risico's relevant:

- eigen risicodragerschap WW: in het VO betaalt de school een eigen bijdrage van 25% van de WW-uitkeringen en bovenwettelijke uitkeringen aan ex-werknemers. Bij een tijdelijke formatiebehoefte of ontslag van een collega dient deze consequentie in de overwegingen te worden meegenomen;
- premie WGA: op basis van het aantal instromers in de WGA wordt door het UWV een gedifferentieerde premie doorgerekend. Een toename van het aantal WGA-ers leidt tot een hogere premie. Het is dus relevant om gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zoveel als mogelijk te voorkomen;
- modernisering ziektewet: de modernisering van de ziektewet zorgt ervoor dat lasten van ziektewet en WGA van werknemers zonder vaste aanstelling met ingang van 2014 worden toegerekend aan de laatste werkgever. De werkgever moet voortaan bij gecontinueerde aansluiting bij het UWV een gedifferentieerde premie betalen die wordt bepaald door de hoogte van het ziekteverzuim. De risico's nemen hierdoor toe, omdat een grotere verantwoordelijkheid bij de werkgever wordt neergelegd;
- WAB: per 1 januari 2020 is de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) in werking getreden. Onder de WAB heeft een werknemer al vanaf zijn eerste werkdag recht op een transitievergoeding bij ontslag, ook tijdens zijn proeftijd;
- wet werk en zekerheid: vanaf 1 juli 2016 is de wet werk en zekerheid voor het voortgezet onderwijs van kracht. Een onderdeel van deze wet is de ketenbepaling. Daardoor is het aantal tijdelijke opeenvolgende contracten dat aan een werknemer kan worden aangeboden, beperkt;
- ziektevervangings/lerarentekort: het lerarentekort zorgt ervoor dat de school problemen kan ondervinden bij het zoeken naar invallers voor zieke collega's en het vervullen van vacatures. Daardoor moeten mogelijk hogere kosten worden gemaakt voor het inzetten van uitzendkrachten.

Er zijn voor de stichting vrijwel geen mogelijkheden om ten aanzien van deze onderwerpen een eigen beleid te voeren. Voor zover mogelijk worden risicobeheersingsmaatregelen doorgevoerd.

Hoge gemiddelde leeftijd personeel / langdurige ziekte

De Hans Petrischool kent een personeelsbestand met een relatief hoge gemiddelde leeftijd (zie subparagraaf 2.4.1). Helaas zijn er de afgelopen jaren verschillende collega's langdurig ziek geweest, waardoor het ziekteverzuim bij de Hans Petrischool relatief hoog was. Gevolg van het grote aantal collega's vanaf 60 jaar kan zijn dat een grotere kans bestaat op nieuwe langdurig zieken met als gevolg hoge vervangingskosten en mogelijke transitievergoedingen bij IVA.

2.5.2 Risicobeheersingsmaatregelen

In deze subparagraaf wordt ingegaan op het stelsel van interne beheersingsmaatregelen dat wordt gehanteerd om tegemoet te komen aan de gesignaleerde risico's en onzekerheden. Het stelsel is opgebouwd uit:

- 1) een geformuleerde visie, missie, strategie en operationele doelstellingen waarmee wordt gestuurd en op basis daarvan het benoemen van kritische succesfactoren;
- 2) een helder geformuleerd besturingsconcept en daarvan afgeleide taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- 3) een adequate organisatiestructuur die aansluit op het besturingsconcept;
- 4) een goede procesinrichting;
- 5) een goede planning- & controlcyclus en een daarbij behorend adequaat instrumentarium, waarin wordt gerapporteerd en geanalyseerd omtrent financiële en niet-financiële informatie.

De prioriteiten voor cyclische verbeteringen van de werking van het stelsel zijn:

- Doelstellingen: visie, missie, strategie en doelstellingen zijn ge(her)formuleerd in het nieuwe strategisch plan 2020-2024. Uitwerking en vertaling vindt plaats in jaarprogramma's. De school draait mee in de binnen stichting H₃O gehanteerde planning- en controlcyclus. Managementrapportages aan het bestuur worden gedurende het schooljaar besproken. Halfjaarlijks vindt een mid-term review plaats met een brede vertegenwoordiging vanuit de school en het bestuur/bestuursbureau;
- Managementinformatie: Periodiek uitbrengen van rapportages over personele en financiële gegevens die qua inhoud en frequentie aansluiten bij de wensen van de directeur is nodig om tijdig bij te kunnen sturen. Met de uitbesteding van de personeels-, salaris- en financiële administratie aan stichting H₃O vanaf 2013 zijn de randvoorwaarden hiervoor geschapen. Daarnaast leveren landelijke websites veel benchmark-informatie op. De beschikbare managementinformatie is in de bedrijfsvoering geïntegreerd;
- Verbetering planning- en controlcyclus: het meer 'onderwijsrijk' maken van de planning- en controlcyclus en verbeteren van de inrichting zodanig dat de directeur van de Hans Petrischool verantwoording kan afleggen aan het bestuur. Hierbij wordt niet alleen het accent gelegd op de inzet van middelen en de daarbij behorende processen, maar tevens op de inhoud van het onderwijs, de kwaliteit en kwantiteit van de uitstroom en de onderwijsresultaten. Voor zover mogelijk gebeurt dit aan de hand van SMART-geformuleerde doelstellingen en stuurgegevens en op basis van prestatie-indicatoren/kritische succesfactoren met streefwaarden en hierop ingerichte meetsystemen.

2.5.3 Wenselijke omvang weerstandsvermogen

In deze subparagraaf wordt een onderbouwing gegeven van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen op basis van de risico-analyse en financieringsbehoefte.

Risico	Kans	Impact	Som	Kwantificering in weerstandsvermogen	Toelichting
Dalende leerlingaantallen	2	5	10	€ 200.000	Het aantal VO-leerlingen in Dordrecht stijgt licht in de komende jaren. Een school voor praktijkonderwijs is mede afhankelijk van ontwikkelingen binnen passend onderwijs c.q. het samenwerkingsverband.
Personeelsopbouw / relatief hoge leeftijd collega's	3	2	6	€ 120.000	Ervaringcijfers laten een relatief hoog ziekteverzuim zien bij de Hans Petrischool
Personele risico's / financiële gevolgen van arbeidsconflicten	3	2	6	€ 120.000	Regulier risico
Instabiliteit bekostiging	2	2	4	€ 80.000	Regulier risico
Onvolledige indexatie van de bekostiging	2	2	4	€ 80.000	Regulier risico
Overige risico's/ restrictie's (lage dan wel onvoldoende kwalificeerbare risico's)	2	1	2	€ 40.000	Regulier risico
Totaal risico				€ 640.000	
Totaal risico gecorrigeerd voor het feit dat al deze risico's zich niet gelijktijdig zullen voordoen (70%)				€ 450.000	
Buffer t.o.v. totaal baten 2023				Circa 10%	

Toelichting kans:

Toelichting impact:

Klasse	Percentage	Referentiebeeld	Klasse	Gevolg
1	10%	< of 1x per 10 jaar	1	Zeër klein
2	30%	1x per 5-10 jaar	2	Klein
3	50%	1x per 2-5 jaar	3	Midden
4	70%	1x per 1-2 jaar	4	Groot
5	90%	1 x per jaar of >	5	Zeër groot

De Stichting financiert de vaste activa volledig uit het eigen vermogen. Over de periode 2011-2022 bedroeg de financieringsbehoefte gemiddeld 9,4% van de baten. Vanaf 2018 neemt de financieringsbehoefte toe. Indien de ramingen uit de meerjarenbegroting worden meegerekend, bedraagt de financieringsbehoefte gemiddeld 14,8% van de baten over de periode 2011-2028, over de periode 2018-2028 19,4% en over de periode 2024-2028 zelfs 28,5%. Deze stijging wordt veroorzaakt door de investering in de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024. Na 2028 komt de financieringsbehoefte naar verwachting weer onder de 20%. Gesteld kan worden dat de gemiddelde financieringsbehoefte van de stichting over een langere periode gezien de investering in de verbouwing van de praktijkvleugel minimaal 20% bedraagt. Samen met de benodigde 10% voor het afdekken van risico's is de wenselijk omvang van het weerstandsvermogen voor de stichting minimaal 30% (€ 1,4 mln op basis van de baten 2023). In de jaarrekening 2022 werd dit nog berekend op minimaal 25%. Pas nadat de financieringsbehoefte vanaf 2029 weer onder de 20% komt, kan mogelijk de wenselijk omvang van het weerstandsvermogen weer dalen naar minimaal 25%. Bij de vaststelling van de begroting 2024 is deze consequenties bewust meegenomen in de besluitvorming over het vrijmaken van investeringsruim-

te voor de investering in de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024. Gezien het bovenstaande is de risicobereidheid afgenomen.

2.5.4 Financiële positie per 31 december 2023

Het resultaat 2023 is uitgekomen op - € 53.224. Belangrijkste oorzaken voor dit resultaat zijn, net als de afgelopen jaren, de ontvangen subsidies van het ESF-programma waarvoor slechts beperkte extra kosten hoeven te worden gemaakt enerzijds en toegenomen formatie als gevolg van het gestegen leerlingenaantal en meerkosten voor inhuur derden anderzijds. De financiële positie per 31 december 2023 van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is daardoor enigszins verminderd. Deze conclusie is gebaseerd op een aantal financiële kengetallen die hieronder zijn opgenomen. In onderstaande tabel zijn de waarden opgenomen voor de Hans Petrischool van de jaren 2020 tot en met 2023.

Kengetal	2020	2021	2022	2023
Rentabiliteit	6,6	1,6	- 1,1	- 1,1
Liquiditeit (current ratio)	5,5	5,5	4,3	3,0
Solvabiliteit 1	75,9	74,3	69,2	64,7
Solvabiliteit 2	85,3	85,7	81,4	72,8
Weerstandsvermogen	48,0	50,5	42,5	38,2

Rentabiliteit

In het onderwijs wordt voor de bepaling van het kengetal rentabiliteit het resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten uit de gewone bedrijfsvoering. De rentabiliteit over 2023 is bij de Hans Petrischool vrijwel gelijk aan 2022 vanwege het in beide jaren vergelijkbare negatieve resultaat.

Liquiditeit - current ratio

De current ratio is een maatstaf die aangeeft of de stichting op korte termijn te maken kan krijgen met liquiditeitsproblemen. De current ratio op basis van de balans 2023 geeft aan dat de stichting 3,0 keer meer over vlottende activa beschikt dan wat op korte termijn aan schuldeisers betaald moet worden. De ratio is gedaald in vergelijking met 2022. De waarde van 4,0 ligt ruim boven de door de inspectie gehanteerde signaleringswaarde van 0,75. Daarnaast hanteert de inspectie als signaleringswaarde een minimale absolute omvang van de liquide middelen van € 100.000. Wij voldoen daaraan.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid (van financieringsinstellingen) van de stichting. Dit kengetal geeft weer welke bezittingen de stichting tegenover haar schulden heeft staan, zodat zij op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De waarde voor solvabiliteit 1 is ultimo 2023 gedaald naar 64,7 en solvabiliteit 2 (inclusief voorzieningen) naar 72,8. Deze waarde ligt ruim boven de door de inspectie gehanteerde signaleringswaarde van 30%.

Weerstandsvermogen

Behalve de hiervoor toegelichte kengetallen is het weerstandsvermogen een belangrijke indicator voor de continuïteitsverwachting van de stichting. In welke mate is de stichting in staat om tegenvallers op te vangen? Voor het weerstandsvermogen wordt de volgende definitie gehanteerd: 'het weerstandsvermogen is het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone lasten'. Om de continuïteit van de stichting te waarborgen is een bepaalde ondergrens van het eigen vermogen noodzakelijk. Deze noodzakelijke omvang van het weerstandsvermogen wordt bepaald op basis van het risicoprofiel van de stichting, de benodigde financiering van investeringen en de bestemmingsreserves.

Volgens de balans 2023 van de stichting bedraagt het eigen vermogen per 31 december 2023 € 1.804.185, overeenkomend met een weerstandsvermogen van 38,2% (2023 42,5%). Van het eigen vermogen ultimo 2023 is 10,7% van de baten (2022 12,1%) ingezet voor de financiering van bestaande vaste activa van de Hans Petrischool. De omvang van de bestemmingsreserves aanvullende bekostiging 2019, inzet ESF/SZW-middelen en collectieve werkdrukmiddelen is ultimo 2023 vastgesteld op 23,1% van de baten (2022 20,0%). Uit het weerstandsvermogen is daardoor per saldo ultimo 2023 een buffer van 4,4% (2022 10,4%) beschikbaar voor de afdekking van risico's en financiering van nieuwe investeringen in materiële vaste activa. Deze buffer komt overeen met een bedrag van € 209.461. Dit ligt onder de wenselijke omvang van de buffer zoals onderbouwd in de vorige paragraaf (€ 450.000, ongeveer 10% van de baten). De reden is dat de bestemmingsreserve inzet ESF/SZW-middelen is verhoogd voor de investering in de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024 (zie toelichting in de jaarrekening). Uit deze bestemmingsreserve worden vanaf 2024 de afschrijvingen op de verbouwing bekostigd. Naarmate de financieringsbehoefte de komende jaren terugloopt, zal de buffer naar verwachting op de lange termijn weer gaan toenemen en groeien naar de gewenste 10%.

Conclusie

De liquiditeits- en vermogenspositie van de stichting is ultimo 2023 meer dan voldoende. De Hans Petrischool is goed in staat haar kortlopende verplichtingen na te komen en continuïteit te waarborgen.

2.5.5 Analyse resultaat 2023

Het exploitatiesaldo 2023 bedraagt - € 53.224. In de begroting 2023 werd een resultaat van - € 50.000 geraamd. Het gerealiseerde resultaat is vrijwel gelijk aan het begrote resultaat. Wel zijn er onderliggende verschillen:

- een hogere rijksvergoeding voor loonbijstelling (met name loonruimte) en prijsbijstelling, minder verrekening collectieve en individuele uitkeringen, een positieve verevening van de vereenvoudiging van de bekostiging en een hoger budget voor middelen voor professionalisering leraren en schoolleiders en werkdrukvermindering en voor nieuwkomers (€ 217.000);
- geormerkte rijksvergoedingen regionale aanpak lerarentekort, school en omgeving, en verbetering basisvaardigheden (€ 162.000);
- extra arrangementen samenwerkingsverband passend onderwijs (€ 122.000);
- hoger toegekende ESF-subsidies (€ 27.000);
- een vergoeding vanuit het programma schoolmaaltijden van het jeugdeducatiefonds (€ 16.000);
- ontvangen UWV-uitkeringen voor zwangerschapsverlof en ziektewet (€ 13.000)
- hogere overige baten (€ 5.000);
- hogere personele kosten door de stijging van de formatie als gevolg van het hogere leerlingaantal, meer middelen zorgcoördinatie vanuit het samenwerkingsverband, de inzet van de door de gemeente gesubsidieerde regionale netwerkcoördinator VSO/PRO, salarismaatregelen in de cao, middelen werkdrukvermindering en professionalisering leraren en schoolleiders, vervanging ziektewet en zwangerschapsverlof, de inzet van uitzendkrachten en toegenomen inhuur derden voor uitvoering van arrangementen van het samenwerkingsverband passend onderwijs en het nationaal programma onderwijs en meer nascholing (€ 320.000);
- hogere personele kosten door inzet voor de aanvullende bekostiging voor school en omgeving, en verbetering basisvaardigheden (€ 158.000);
- in vergelijking met de begroting 2023 toegenomen afschrijvingen (€ 14.000);
- meer huisvestingskosten door de indexatie van de dotatie voorziening onderhoud en gestegen energiekosten door hogere prijzen (€ 31.000);
- hogere materiële kosten als gevolg van gestegen prijzen en het programma schoolmaaltijden van het jeugdeducatiefonds (€ 33.000);
- meer facilitaire kosten waaronder meer PR-kosten (€ 28.000);
- positieve rentebaten (€ 19.000).

2.5.6 Investerings en financieringsbeleid

In de begroting 2023 was voor een bedrag van € 3200.000 aan investeringen geraamd voor de Hans Petrischool waarvan € 250.000 voor verbouwing praktijkvleugel, € 50.000 voor inventaris personeelskamer en € 20.000 voor leermiddelen. Besteed is € 106.957 waarvan het merendeel voor inventaris personeelskamer en ICT. De verbouwing van de praktijkvleugel is met een verhoogd budget doorgeschoven naar 2024. Gevolg is dat ultimo 2023 het financieringssaldo is gedaald (zie subparagraaf 2.5.4.). Investerings worden volledig uit het eigen vermogen gefinancierd.

2.5.7 Treasuryverslag

In 2017 is een gewijzigd treasurystatuut vastgesteld en begin 2023 geactualiseerd. Het treasurystatuut van de stichting voldoet aan de in 2016 gewijzigde regeling 'Beleggen en belenen voor onderwijsinstellingen'. Aangezien tot en met 2023 weinig investeringen plaatsvinden en de omvang van de schuldpositie beperkt is, is de omvang van de liquiditeiten vrijwel gelijk aan de omvang van het eigen vermogen en de voorzieningen. Over-tollige liquide middelen worden conform het treasurystatuut ingezet op een spaarrekening bij de huisbankier. Vanaf het 4^e kwartaal 2022 is de rente weer positief. Vanaf het 4^e kwartaal 2023 wordt een deel van het liquiditeitssaldo (€ 1 mln) ingezet op deposito's met een hogere rentevergoeding. De deposito's hebben een looptijd van maximaal 1 jaar.

2.5.8 Continuïteitsparagraaf

A. Gegevensset

A1. *Leerlingenaantallen en formatie*

<i>Kengetal</i>	<i>2023 realisatie</i>	<i>2024 begroting</i>	<i>2025 begroting</i>	<i>2026 begroting</i>
<i>Aantallen leerlingen (stand 1/10):</i>	245	230	230	230
<i>Personele bezetting in fte (stand 31/12):</i>				
Directie	1,0	1,0	1,0	1,0
Onderwijsgevend personeel	29,1	28,4	28,4	28,4
Ondersteunend personeel	4,9	5,7	5,7	5,7
<i>Totaal</i>	<i>35,0</i>	<i>35,1</i>	<i>35,1</i>	<i>35,1</i>

In de meest recente leerlingenprognose van de gemeente Dordrecht (najaar 2022) is voor de Hans Petrischool een leerlingenaantal van 227 geprognosticeerd en daarna een daling op termijn naar 212 leerlingen. Het marktaandeel in Dordrecht is ongeveer 3%. Vanwege de positie van het praktijkonderwijs binnen het onderwijsaanbod en de ontwikkelingen van passend onderwijs is op voorhand moeilijk te ramen hoe de leerlingenaantallen van de Hans Petrischool zich ontwikkelen. Gezien de realisatie van het leerlingenaantal per 1 oktober 2023 op 245 is vooralsnog in de leerlingenraming uitgegaan van 230 leerlingen.

De hierboven opgenomen personele bezetting betreft de goedgekeurde formatie exclusief inzet voor de vooralsnog incidentele subsidie basisvaardigheden en ziektevervangingen. Ultimo 2023 waren er vacatures voor 0,6 fte leerkracht/OP en 0,8 fte zorgcoördinator/OOP. Deze laatste vacature is per begin 2024 ingevuld. De personele bezetting vermindert vanaf het schooljaar 2024/2025 met 1,3 fte OP vanwege de geraamde daling van het leerlingenaantal. In paragraaf 2.5.1. wordt de geraamde ontwikkeling van de leerlingenaantallen toegelicht.

A2. Staat / Raming van baten en lasten

Baten en lasten	2023 realisatie	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting
Rijksbijdragen	4.585.810	4.700.000	4.395.000	4.360.000
Overige overheidsbijdragen	81.645	65.760	38.780	1.000
Overige baten	33.468	17.000	17.000	17.000
<i>Totaal baten</i>	<i>4.700.923</i>	<i>4.782.760</i>	<i>4.450.780</i>	<i>4.378.000</i>
Personele lasten	3.942.571	3.980.000	3.665.000	3.615.000
Afschrijvingen	129.181	170.000	190.000	190.000
Huisvestingslasten	260.659	265.000	265.000	265.000
Overige instellingslasten	438.914	392.500	392.500	392.500
<i>Totaal lasten</i>	<i>4.771.325</i>	<i>4.807.500</i>	<i>4.512.500</i>	<i>4.462.500</i>
<i>Saldo baten en lasten</i>	<i>- 70.402</i>	<i>- 24.740</i>	<i>- 61.720</i>	<i>- 84.500</i>
Financiële baten	19.495	27.240	14.220	12.000
Financiële lasten	2.317	2.500	2.500	2.500
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>	<i>17.178</i>	<i>24.740</i>	<i>11.720</i>	<i>9.500</i>
EXPLOITATIESALDO	- 53.224	0	- 50.000	- 75.000

De raming van het resultaat 2024 bedraagt nihil. Het resultaat 2024 zou normaliter gezien de geraamde daling van het leerlingenaantal vanaf schooljaar 2024/2025 en daarvoor lagere formatie in combinatie met de inzet van de subsidie verbetering basisvaardigheden, de hogere rijksvergoeding voor onderwijskansen (voorheen leerplusarrangement) en de ESF-subsidie een positief resultaat laten zien. In 2024 is de post inhuur derden echter incidenteel hoger vanwege de inzet van uitzendkrachten voor vacatures in de formatie geraamd tot en met de zomer 2024 en de begeleiding van de verbouwing van de praktijkvleugel.

In de vorige meerjarenbegroting werd een structureel tekort van jaarlijks - € 225.000 geraamd over de periode 2024-2027, samen € 900.000. Deze € 900.000 werd ingezet om over de periode 2024-2027 de inzet van NPO-middelen te continueren. De tekorten zoals genoemd in de vorige meerjarenbegroting zouden worden gedekt uit de bestemmingsreserve van in het verleden ontvangen ESF/SZW-middelen (ultimo 2022 € 842.000). Inmiddels is een subsidie verbetering basisvaardigheden toegezegd tot de zomer 2025 (€ 110.000 op jaarbasis) en leidt de wijziging van de subsidie leerplusarrangement naar onderwijskansen tot een extra rijksvergoeding van jaarlijks € 75.000. Daarmee is een tekort van jaarlijks - € 225.000 niet meer noodzakelijk om de inzet vanuit NPO-middelen te kunnen continueren.

In de begroting 2024 is een investering van € 1 mln goedgekeurd voor de verbouwing van de praktijkvleugel. Dit leidt tot een jaarlijkse extra afschrijvingslast van € 100.000. Het jaarlijkse geraamde tekort loopt daardoor vanaf 2025 op tot - € 100.000 vanaf 2027. Met de inzet van de bestemmingsreserve ESF/SZW-middelen kan de gehele afschrijvingslast van de verbouwing van de praktijkvleugel volledig worden opgevangen over de periode 2024-2034.

Vanaf 2026 zijn in het regeerakkoord Rutte IV extra middelen aangekondigd voor het funderend onderwijs in het kader van verbetering basisvaardigheden. In afwachting van een nieuw regeerakkoord is hiermee in de meerjarenbegroting nog geen rekening gehouden.

A3. Balans

Balans	2023 realisatie	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting
Materiële vaste activa	505.648	1.505.648	1.395.648	1.305.648
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>505.648</i>	<i>1.505.648</i>	<i>1.395.648</i>	<i>1.305.648</i>
Vorraden	0	0	0	0
Vorderingen	171.546	171.546	171.546	171.546
Liquide middelen	2.112.286	1.030.982	1.085.453	1.109.820
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>2.283.832</i>	<i>1.202.528</i>	<i>1.256.999</i>	<i>1.281.366</i>
TOTAAL ACTIVA	2.789.480	2.708.176	2.652.647	2.587.014
Algemene reserve	715.110	814.397	896.273	929.185
Bestemmingsreserve publiek	1.089.075	989.788	857.912	750.000
<i>Totaal eigen vermogen</i>	<i>1.804.185</i>	<i>1.804.185</i>	<i>1.754.185</i>	<i>1.679.185</i>
Voorzieningen	225.560	124.742	126.959	129.176
Langlopende schulden	0	0	0	0
Kortlopende schulden	759.735	779.249	771.503	778.653
<i>Totaal vreemd vermogen</i>	<i>985.295</i>	<i>903.991</i>	<i>898.462</i>	<i>907.829</i>
TOTAAL PASSIVA	2.789.480	2.708.176	2.652.647	2.587.014

De mutaties in het eigen vermogen vloeien voort uit de geraamde negatieve resultaten. De investering van € 1 mln in 2024 heeft wel substantiële consequenties op de verdeling binnen het eigen vermogen c.q. de algemene reserve en op de liquiditeitspositie. De algemene reserve stijgt in de periode 2024-2026 (vanwege een geraamd resultaat wat positiever is dan - € 100.000 wat voor de afschrijvingslast uit de bestemmingsreserve wordt gedekt). Echter binnen de algemene reserve stijgt de financieringsbehoefte vaste activa in 2024 met de investering van € 1 mln, waardoor de buffer voor het opvangen van risico's flink daalt en behoorlijk negatief wordt. Dit is een tijdelijke situatie, vanaf 2029 is de buffer bij deze raming weer vrijwel nihil. Bovendien is dit een optische presentatie veroorzaakt door het verschil tussen algemene reserve en bestemmingsreserves. Het totale eigen vermogen c.q. weerstandsvermogen blijft voldoende voor het opvangen van risico's en dat geldt ook voor de liquiditeitspositie (€ 1.031.000 ultimo 2024 en daarna stijgend).

Kengetallen	2023 realisatie	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting
Rentabiliteit	- 1,1	0,0	- 1,1	- 1,7
Liquiditeit (current ratio)	3,0	1,5	1,6	1,6
Solvabiliteit 1	64,7	66,6	66,1	64,9
Solvabiliteit 2	72,8	71,2	70,9	69,9
Weerstandsvermogen	38,2	37,5	39,3	38,3
Normatief publiek eigen vermogen	924.922	1.622.917	1.597.730	1.609.956
'Bovenmatig' publiek eigen vermogen	879.263	181.268	156.455	69.229

De ratio's voor liquiditeit en vermogen van de Hans Petrischool zijn in 2023 verlaagd vanwege het negatieve resultaat en dalen verder vanaf 2025 als gevolg van de structureel geraamde negatieve resultaten in de meerjarenbegroting.

Een eigen vermogen van € 1,804 mln ultimo 2024 komt overeen met een weerstandsvermogen van 37,5%. Vanuit het weerstandsvermogen worden de vaste activa en de bestemmingsreserves aanvullende bekostiging voor arbodeskundige, incidentele collectieve werkdrummiddelen en inzet ESF/SZW-middelen gefinancierd, waardoor een buffer als saldo resteert. Een buffer van 10% is normaliter voldoende om toekomstige (onverwachte) risico's op te vangen. Dit blijkt ook uit de eigen analyse van het noodzakelijk weerstandsvermogen: € 450.000 oftewel ongeveer 10% van de baten.

De omvang van het weerstandsvermogen stijgt licht in 2025 en daalt enigszins daarna vanwege de geraamde tekorten. De tekorten worden opgevangen vanuit de bestemmingsreserve ESF/SZW. Binnen het weerstandsvermogen stijgt de financieringsbehoefte zoals hierboven beschreven substantieel in 2024 vanwege de verbouwing van de praktijkvleugel en daalt de buffer en wordt negatief in 2024. Zoals aangegeven is dit een tijdelijke situatie, vanaf 2029 wordt de buffer weer positief en groeit deze op termijn weer naar de 10%. De liquiditeitspositie blijft al deze jaren ruim boven de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie voor middelgrote besturen (> 1).

In 2020 heeft de inspectie een nieuwe signaleringswaarde bekend gemaakt voor normatief publiek eigen vermogen en als gevolg daarvan het door de inspectie zogenoemde 'bovenmatig' publiek eigen vermogen. Hiervoor wordt een voor alle onderwijssectoren gelijke formule gebruikt, terwijl de specifieke situatie van een bestuur mogelijk niet aansluit bij een dergelijke formule. Zo zijn de positieve resultaten bij de stichting voor praktijkonderwijs Dordrecht over de jaren tot en met 2021 grotendeels het gevolg van de ontvangen ESF- en SZW-subsidies, terwijl hier beperkte aanvullende kosten voor werden gemaakt. Om deze reden is in 2020 een bestemmingsreserve inzet ESF/SZW-middelen gevormd. De omvang hiervan komt ultimo 2023 vrijwel overeen met het op basis van de formule berekende 'bovenmatig' publiek eigen vermogen. De investering van € 1 mln in de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024 in combinatie met de geraamde tekorten betekenen dat er vanaf 2027 geen 'bovenmatig' eigen vermogen is volgens de definitie van de onderwijsinspectie.

B. Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem / B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Voor een beschrijving van risico's en beheersingsmaatregelen zie paragraaf 2.5.

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan

De rapportage van de Raad van Toezicht is opgenomen in paragraaf 2.7.

2.6 ONDERTEKENING BESTUUR

Het bestuur van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 te hebben opgesteld en vastgesteld.

Dordrecht, 24 juni 2024

w.g. drs. D. (Dirk) van der Bijl MME
Bestuurder

2.7 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is verantwoordelijk voor praktijkonderwijs in Dordrecht en omstreken. Geïnspireerd door de kwaliteiten van onze doelgroep wil zij haar maatschappelijke verantwoordelijkheid waarmaken. De doorgaande ontwikkelingslijn van opleiding naar werk staat centraal. Samen met een netwerk van bedrijven zorgt de stichting voor het toetreden van de leerlingen tot de arbeidsmarkt.

Vanaf 2017 vormt de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht (nader te noemen: Hans Petrischool) een bestuurlijke unie met Stichting H₃O voor Christelijk Peuterwerk Kinderopvang, Primair en Voortgezet Onderwijs (nader te noemen: H₃O). Zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht (hierna: RvT) bestaan qualitate qua uit de voorzitter College van Bestuur en RvT van H₃O.

De RvT heeft tot taak het integraal toezicht houden op het functioneren van de organisatie in het algemeen en op de bestuurder in het bijzonder. Dit met het oog op de belangen van de stichting als geheel. De RvT ziet het als zijn centrale verantwoordelijkheid dat een transparante verantwoording van de kwaliteit en de werkwijze van het CvB over de maatschappelijke meerwaarde plaats vindt. De RvT geeft invulling aan vier functies die we onderscheiden aan het intern toezicht: de controlefunctie, de werkgeverfunctie, de adviesfunctie en de functie als verbinder met de buitenwereld. Hierbij heeft de RvT formele taken in het benoemen, ontslaan en belonen van de bestuurder en bij het vaststellen van de financiële stuur- en verantwoordingsdocumenten van de Hans Petrischool, waaronder de begroting en de jaarrekening. In de Code "Goed Onderwijs, goed Bestuur" is wettelijk vastgelegd dat er binnen een schoolorganisatie een organieke scheiding moet zijn tussen het besturen en het toezicht houden. Het besturen van de Hans Petrischool ligt in handen van de voorzitter College van Bestuur van H₃O. De bestuurder is daarmee verantwoordelijke voor de dagelijkse leiding en het besturen van de Hans Petrischool.

In de statuten van de stichting zijn de taken en de verantwoordelijkheden van het bestuur en de RvT omschreven. In het toezichtkader van de RvT zijn deze rollen verder uitgewerkt en wordt een kader beschreven voor het handelen van het samenspel van toezicht en bestuur en de ijkpunten voor beoogde resultaten en kaders voor de uitvoering.

Taken, rollen en verantwoordelijkheden:

De RvT houdt toezicht op het realiseren van de doelstellingen van de Hans Petrischool. De Hans Petrischool is lid van de VO-raad en volgt de Code Goede Bestuur voorgezet onderwijs. De RvT ziet toe op de naleving van de wettelijke voorschriften dan wel verplichtingen. De RvT heeft zijn taken en verantwoordelijkheden vastgelegd in een regle-

ment. De RvT geeft de bestuurder daarnaast gevraagd en ongevraagd advies en functioneert als klankbord. De RvT draagt zorg voor het benoemen, schorsen en ontslaan van de bestuurder evenals het optreden als bevoegd werkgever, en ook voor het regelen van zijn eigen werkzaamheden, zoals zijn informatievoorziening, samenstelling en kwaliteit, deskundigheidsbevordering en/of honorering.

Daarnaast houdt de RvT toezicht op een doelmatige besteding van rijksmiddelen en de besteding van de middelen voor onderwijs. De RvT vergadert structureel. Buiten de vergaderingen om nemen de leden zitting in de remuneratie-, audit- en kwaliteitscommissies en leggen zij werkbezoeken af op de school en hebben gesprekken met de medezeggenschapsraad. De RvT is integraal verantwoordelijk en oefent zijn rollen als werkgever, netwerker, verbinder en klankbord uit.

Samenstelling:

De RvT kent een samenstelling die voldoende spreiding van deskundigheden en maatschappelijke achtergronden waarborgt. Bij de benoeming van een toezichthouder wordt gebruik gemaakt van een vooraf opgesteld individueel profiel dat is afgeleid van het algemene profiel.

Op 31 december 2023 was de samenstelling van de RvT als volgt:

- De heer drs. A. Venus (voorzitter)
- Mevrouw C. van Randwijk-Nederlof (vicevoorzitter)
- De heer mr. V. van Dorst (secretaris)
- Mevrouw drs. Ö. Ermek – Gümüş
- De heer J. Klugkist MSc AAG

De leden bekleedden de volgende hoofd- dan wel nevenfuncties:

- De heer Venus: bestuurslid de Buitenwacht en voorzitter Stichting Hospice de Patio.
- Mevrouw Van Randwijk: bestuurder van Woon- zorgcentrum De Merwelanden en Merinos vastgoed; lid van de deelnemersraad Ketenorganisatie Drechtzorg, voorzitter van de VVT Alliantie Drechtsteden.
- De heer Van Dorst: rechter Rechtbank Rotterdam.
- Mevrouw Ermek: Rijksconsultant/interim hoofd beleid & advies directie Wetgeving en Juridische Zaken ministerie van Justitie en Veiligheid, lid Raad van Toezicht stichting Kinderpostzegels; plaatsvervangend voorzitter/vicevoorzitter Raad van Toezicht stichting Passend Lezen.
- De heer Klugkist: manager Low Code & Robotics – Nationale Nederlanden.

Het huidige rooster van aftreden ziet er als volgt uit (ervan uitgaande dat alle leden van de RvT bereid zijn de benoeming voor een tweede termijn te aanvaarden):

	<i>Benoemd</i>	<i>Einde 1^e termijn</i>	<i>Einde 2^e (en laatste) termijn</i>
A. Venus	01-04-2016	31-03-2020	31-03-2024
C. van Randwijk-Nederlof (vanuit de MR-geleding)	01-01-2021	31-12-2024	31-12-2028
J. Klugkist	01-09-2021	31-08-2025	31-08-2029
V. van Dorst	01-09-2021	31-08-2025	31-12-2027
Ö. Ermek – Gümüş	01-10-2021	30-09-2025	30-09-2029

De verdeling van de commissies is als volgt:

- A. Venus: Kwaliteit en Remuneratie
- C. van Randwijk-Nederlof: Remuneratie
- J. Klugkist: Audit
- V. van Dorst: Audit
- Ö. Ermek – Gümüş: Kwaliteit

Visie op toezien:

Bij het uitoefenen van zijn taken en nakomen van zijn verantwoordelijkheden kijkt de RvT breder naar zijn opdracht. De RvT ziet erop toe dat de bestuurder in verbinding staat met de maatschappelijke context, de ontwikkelingen op de voet volgt en met betrokken actoren rond de tafel zit. Meer dan voorheen wil de RvT het creëren van de maatschappelijke meerwaarde in zijn handelen centraal stellen en toezien op de (maatschappelijke) effecten van het onderwijs: de ontwikkeling van de leerlingen binnen de gelederen van de Hans Petrischool vormt een springplank naar werk.

De RvT houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs, op het bestuurlijk handelen van de bestuurder en op een doelmatige en rechtmatige inzet van middelen. De raad doet dit vanuit het toezicht op de ver-wezelijking van de doelstellingen van de stichting en vanuit de brede maatschappelijke verantwoordelijkheid van de RvT. De RvT vormt zich een beeld op grond van externe en interne bronnen, stelt vragen, weegt de informatie ten opzichte van normen/benchmarks en de bestuurlijke duiding hierbij.

De RvT houdt in de eerste plaats toezicht op de basiskwaliteit. De RvT houdt zicht op de mate waarin de bestuurder risico's op het vlak van de basiskwaliteit adequaat in beeld heeft en hierop acteert. De RvT heeft in 2023 externe informatie ingewonnen met gebruikmaking van het rapport van de inspectie en de bestuurlijke reactie hierop. De raad heeft interne informatie ingewonnen tijdens het schoolbezoek, heeft de onderwijsresultaten ontvangen en is door de bestuurder geïnformeerd over de opbrengsten. Met andere woorden de RvT voert de dialoog hierover, en overlegt met de bestuurder hoe die sturing op de prestaties beter vorm krijgt. De RvT heeft hierin een klankbordrol. Daarnaast rapporteert de bestuurder periodiek aan de RvT over de (tussen)resultaten.

Door het voeren van gesprekken met het (onderwijs)personeel en het klankborden met de bestuurder, ziet de RvT toe op het proces van werven en opleiden van personeel dat passende competenties heeft voor praktijkonderwijs. Dat is, gelet op het feit dat de Hans Petrischool ook de komende jaren met een tekort aan gekwalificeerd onderwijspersoneel zal worden geconfronteerd, van belang om voor de leerlingen de juiste leeromgeving te scheppen (effectief lesgeven). De RvT is op dit punt in ontwikkeling en wil een bijdrage leveren aan goed praktijkonderwijs voor alle kinderen.

Vergaderingen:

De RvT kwam in 2023 zeven keer bijeen. Het betrof vijf reguliere vergaderingen met de bestuurder. In deze vergaderingen worden bijzonderheden gedeeld in een rapportage afkomstig van de bestuurder, waarin op hoofdlijnen de ontwikkelingen binnen de Hans Petrischool wordt voorgelegd, zowel op financieel als onderwijskundig vlak. Daarnaast een vergadering met de bestuurder en de controller over de financiële vragen van de inspectie naar aanleiding van het vierjaarlijks onderzoek. Daarnaast kwam de RvT bijeen voor het opstellen van een Toezichtkader en het bespreken van het rooster van aftreden. Het rooster van aftreden is aangepast om de continuïteit van het intern toezicht te borgen.

De RvT heeft in 2023 een Toezichtkader geformuleerd en vastgesteld. De RvT kiest als vertrekpunt 'waardengericht toezicht', waarbij – naast bedrijfsvoering en onderwijskwaliteit – ook focus is op de maatschappelijke betekenis van het onderwijs. Daarin rekening houdend met de context van de organisatie. Naast het Toezichtkader is een vragenlijst geformuleerd. Deze vragenlijst geeft richting bij het toetsen van het beleid, de besluiten en het functioneren van de bestuurder. Het kader met de vragenlijst geeft antwoord op de vraag: "Wanneer is het goed?".

De bestuurder van de Hans Petrischool en het College van Bestuur van H3O hebben op 29 september 2022 besloten onderzoek naar de voorwaarden van een fusie te doen dat uitgewerkt zal worden in een Fusie Effect Rapportage (FER). De betrokken medezeggenschapsraden (MR- en) van de scholen, te weten MR Hans Petrischool en MR Insula College hebben respectievelijk op 14 oktober 2022 en 28 oktober 2022 een positief advies uitgebracht op het voorgenomen besluit tot onderzoek. Na ontvangst van het positief

advies is de onderzoeksfase van start gegaan. De RvT is in iedere reguliere vergadering op de hoogte gehouden over de stand van zaken.

Aan de hand van de uitkomsten/de effecten van de fusie en de FER-versie 29 november 2023 zijn de bestuurders de Hans Petrischool en H3O tot de conclusie gekomen dat wat hen betreft de fusie door kan gaan. De bestuurders namen op 5 december 2023 het voorgenomen besluit tot fusie. Het streven is om de fusie uiterlijk 1 augustus 2024 te realiseren.

Het voorgenomen besluit tot fusie met de FER-versie 29 november 2023 is ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraden. De Raad van Toezicht heeft goedkeuring op het voorgenomen besluit gegeven in de decembervergadering.

In de reguliere vergaderingen zijn daarnaast de volgende onderwerpen ter besluitvorming of discussie aan de orde geweest:

- Het herziene treasurystatuut is goedgekeurd.
- De jaarrekening 2022 en het jaarverslag 2022 zijn goedgekeurd
- De kaderbrief 2024
- De begroting 2024 is goedgekeurd
- De managementletter van accountant Van Ree
- WNT 2023 - 2024

Twee weken voorafgaand aan een RvT-vergadering vindt ter voorbereiding een vooroverleg tussen voorzitter RvT en de bestuurder plaats. De RvT kiest een proactieve opstelling. De RvT bepaalt zijn eigen agenda en prioriteiten rekening houdend met de behoeften en mogelijkheden van de bestuurder. Daarnaast vinden zes wekelijks de zogenaamde kop koffie gesprekken plaats tussen voorzitter RvT en de bestuurder. Waar nodig was er vaker contact dan wel overleg.

Overleg met de medezeggenschapsraad:

De RvT voerde gedurende het jaar meerdere gesprekken met de medezeggenschapsraad. Dit in de vorm van het bijwonen van twee vergaderingen van de MR Hans Petrischool. Terugkoppeling over het bijwonen van deze wordt tijdens een RvT-vergadering met de bestuurders gedaan. Uit de bezoeken blijkt dat de zichtbaarheid van de RvT door de medezeggenschapsraad gewaardeerd wordt.

Werkbezoek:

Twee leden van de RvT hebben een werkbezoek bij de Hans Petrischool afgelegd. Tijdens dit bezoek ontstonden waardevolle gesprekken en mooie inzichten door de leden van de RvT. Onderwerpen zoals de schoolontwikkeling; de identiteit met de normen en waarden waar de Hans Petrischool voor gaat en staat; het waarborgen van kwaliteit; het proces om te komen tot een duurzame samenwerking met H3O; de algemene ontwikkelingen en de samenwerking met het bestuur kwamen onder meer aan de orde. De informatie uit dit werkbezoek wordt tijdens een RvT-vergadering besproken. Uit het bezoek blijkt dat de zichtbaarheid van de RvT door de organisatie gewaardeerd wordt.

Zelfevaluatie:

De RvT blijft met elkaar in gesprek om zijn toezicht scherp te houden. De RvT wil zich verbeteren en verder doorgroeien in professionaliteit en blijft kritisch reflecteren op zijn eigen handelen. Dit wordt iedere vergadering gedaan door zich af te vragen 'doen we de goede dingen en wat kan beter?'.

Tijdens de jaarlijkse evaluatie kijkt de RvT terug en vooruit op zijn rol en wijze van functioneren. Deze jaarlijkse evaluatie heeft in december plaatsgevonden volgens de Code Goed Onderwijsbestuur voortgezet onderwijs. De zelfevaluatie in het jaar 2024 vindt plaats onder externe begeleiding. Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan om als RvT zich verder te professionaliseren. Hierbij heeft de RvT een externe begeleider ingeschakeld voor het ontwikkeltraject.

Renumeratiecommissie:

De Remuneratiecommissie treedt op als werkgever van het uitvoerend bestuur. Hiervoor heeft de commissie in het jaar 2023 een functioneringsgesprek met de bestuurder gevoerd.

Wet normering topinkomens (WNT) voor de sector Onderwijs 2023-2024:

In de december vergadering heeft de RvT instemming gegeven op de bezoldiging van de bestuurder aan de hand van de WNT-classificatie E. De bestuurder blijft met zijn bezoldiging onder de WNT-normen.

Honorering toezichthouders:

De RvT heeft de honorering vastgesteld op 12% voor de voorzitter en 8% voor de leden, gerelateerd aan de bezoldiging van de bestuurder. In de Wet normering topinkomens (WNT) zijn de maximale vergoedingen voor bestuurders en toezichthouders in de (semi-) publieke sector bepaald. De honoreringsmaxima voor toezichthouders zijn gekoppeld aan de bezoldiging van de bestuurder. De vastgestelde honorering valt binnen het wettelijk maximum van respectievelijk 15% en 10%.

Commissie kwaliteit:

De commissie Kwaliteit bereidt de discussies dan wel agendapunten over de kwaliteit in de RvT voor. Deze commissie vervult ook een klankbordfunctie voor de bestuurder. Toezien op de kwaliteit van het onderwijs (basis op orde met de nadruk op 'goed' onderwijs en basisvaardigheden van onderwijsprofessionals), toezien op ruimte voor eigenaarschap, toezien op het stimuleren van een actieve leer- en ontwikkelomgeving (voor zowel de RvT als organisatie) zijn aspecten waarop de RvT inzet. De RvT wil erop toezien dat de basiskwaliteit op niveau blijft en houdt in zijn gesprekken met zowel de bestuurder als de school en het gesprek over goed onderwijs gaande. De RvT wordt structureel geïnformeerd over de voortgang van de kwaliteitszorg en krijgt (cijfermatige) inzage in de kwaliteit van onderwijs binnen de school.

Auditcommissie:

De Auditcommissie wordt bij het financiële jaarplanningsproces betrokken. De besluitvorming van de RvT over financiële aangelegenheden wordt voorbereid door de Auditcommissie.

De structurele besprekingen en presentaties van de kaderbrief, de begroting, het jaarverslag met de jaarrekening en de (financiële) tussenrapportages staan in de jaarkalender opgenomen. De rechtmatige besteding van de middelen is dan het onderwerp van gesprek in combinatie met de te behalen beleidsdoelen.

De externe accountant maakt in de vergadering (die hiervoor is gereserveerd) zijn bevindingen inzichtelijk en koppelt (in opdracht van RvT) terug aan de Auditcommissie of en hoe de middelen rechtmatig zijn ingezet. De Auditcommissie stelt inhoudelijke vragen bij de hiervoor genoemde stukken. De RvT heeft in de vergadering van juni in aanwezigheid van de externe accountant, het accountantsverslag 2022, het jaarverslag 2022 met de jaarrekening 2022 besproken en op advies van de Auditcommissie goedgekeurd.

De ambitie van de RvT voor de komende jaren is om meer gestructureerd een afwegingskader voor de vragen in dit gesprek te hanteren. Vragen die in dat verband dienen te worden gesteld zijn onder andere: zien we dat er duidelijke en waar mogelijk meetbare en haalbare doelen zijn geformuleerd? Zijn er aan deze doelen concrete middelen gekoppeld? Dragen die middelen bij aan de realisatie van doelen bij de Hans Petrischool? Is en wordt het publieke geld voldoende spaarzaam ingezet? Zijn er voor de geplande investeringen ook alternatieven gewogen? Is de Hans Petrischool betrokken en geconsulteerd? In hoeverre houden we, bij het stellen van de doelen, rekening met het waarderingskader en adviezen van de inspectie?

De bestuurder is primair verantwoordelijk voor de doelmatige besteding van de middelen. Bij het toezicht op de besteding van middelen is de door bestuurder en controller opgestelde begroting leidend. De begroting is het instrument waarmee aan de bestuurder goedkeuring wordt verleend om uitgaven te doen. Deze begroting is door de Auditcommissie besproken met de bestuurder en de controller, waarbij zij kritisch zijn bevraagd. Vervolgens is de begroting in de RvT-vergadering van december besproken met de bestuurder en de controller en daarna is – op advies van de Auditcommissie – de begroting goedgekeurd.

Op grond van de onderbouwingen van de keuzes in de begroting in overleg met de accountant en op basis van de managementletter/het accountantsverslag houden we de doelmatigheid en rechtmatigheid centraal in ons toezicht. De voortgang van de doelen in relatie tot de inzet van middelen behoort periodiek te worden gemonitord (en waar nodig bijgesteld) aan de hand van tussentijdse rapportages. De Auditcommissie wordt bij het financiële jaarplanningsproces betrokken. De besluitvorming van de RvT over financiële aangelegenheden wordt voorbereid door de Auditcommissie.

De werkzaamheden van de RvT hebben plaatsgevonden in een goede sfeer en onderling vertrouwen.

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is ook in het jaar 2023 een organisatie geweest die binnen het onderwijsveld een unieke plaats inneemt. Dé school voor praktijkonderwijs in Dordrecht. Leerlingen staan daarbij centraal, zij ontdekken en ontwikkelen hun eigen mogelijkheden. Dank aan alle medewerkers die met toewijding invulling geven aan deze ontdekkingsstocht en de vorming van waarden en normen. Gezamenlijk dragen we zo verantwoordelijkheid en geven we invulling aan het goed functioneren van de stichting.

Dordrecht, 24 juni 2024

w.g. mevrouw C. (Corrie) van Randwijk-Nederlof
Voorzitter Raad van Toezicht

3 JAARREKENING

3.1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Eigen vermogen		
1.1 Immateriële vaste activa	0	0	2.1 Eigen vermogen	1.804.185	1.857.409
1.1.1. Immateriële vaste activa	0	0	2.1.1. Algemene reserve	715.110	985.395
			2.1.2. Bestemmingsreserves publiek	1.089.075	872.014
1.2 Materiële vaste activa	505.648	527.872	2.1.3. Bestemmingsreserves privaat	0	0
1.2.1. Gebouwen en terreinen	100.187	107.473	Totaal eigen vermogen	1.804.185	1.857.409
1.2.2. Inventaris	405.461	420.399			
1.2.3. Overige materiële vaste activa	0	0	Vreemd vermogen		
1.3 Financiële vaste activa	0	0	2.3 Voorzieningen	225.560	326.732
1.3.7. Overige financiële vaste activa	0	0	2.3.1. Voorziening personeel	88.700	92.100
Totaal vaste activa	505.648	527.872	2.3.3. Voorziening onderhoud gebouwen	136.860	234.632
Vlottende activa			2.5 Kortlopende schulden	759.735	499.212
1.4 Voorraden	0	0	2.5.3. Crediteuren	233.797	74.463
1.4.1. Voorraden	0	0	2.5.4. Ministerie van OCW	0	0
1.5 Vorderingen	171.546	237.622	2.5.7. Belastingen / premies SV	153.925	166.791
1.5.1. Debiteuren	0	0	2.5.8. Pensioenen	38.972	43.631
1.5.2. Ministerie van OCW	0	0	2.5.9. Overige kortlopende schulden	44.597	4.569
1.5.6. Overige vorderingen overheden	0	0	2.5.10. Overlopende passiva	288.444	209.758
1.5.7. Overige vorderingen	145.835	175.821			
1.5.8. Overlopende activa	25.711	61.801			
1.7 Liquide middelen	2.112.286	1.917.859	Totaal vreemd vermogen	985.295	825.944
1.7.1. Kasmiddelen	763	6.622			
1.7.2. Banken	1.111.523	1.911.237			
1.7.3. Deposito's	1.000.000	0			
Totaal vlottende activa	2.283.832	2.155.481			
TOTAAL ACTIVA	2.789.480	2.683.353	TOTAAL PASSIVA	2.789.480	2.683.353

De balans is toegelicht in paragraaf 3.7. Daarbij wordt de hierboven gebruikte codering toegepast.

3.2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

		Rekening 2023	Begroting 2023	Rekening 2022
3.	BATEN			
3.1	(Rijks)bijdragen OCW	4.585.810	4.085.000	4.159.455
3.2	Overige overheidsbijdragen	81.645	40.000	116.850
3.5	Overige baten	33.468	15.000	97.034
		4.700.923	4.140.000	4.373.339
	Totaal baten			
4.	LASTEN			
4.1	Personele lasten	3.942.571	3.465.000	3.654.144
4.2	Afschrijvingen	129.181	115.000	117.525
4.3	Huisvestingslasten	260.659	230.000	227.945
4.4	Overige instellingslasten	438.914	377.000	415.639
	Totaal lasten	4.771.325	4.187.000	4.415.253
	Saldo baten en lasten	- 70.402	- 47.000	- 41.914
5.	FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1	Financiële baten	19.495	0	- 5.705
5.2	Financiële lasten	2.317	3.000	2.391
	Saldo financiële baten en lasten	17.178	- 3.000	- 8.096
	EXPLOITATIESALDO	- 53.224	- 50.000	- 50.010

De staat van baten en lasten is toegelicht in paragraaf 3.8. Daarbij wordt de hierboven gebruikte codering toegepast. De voorgestelde resultaatbestemming is toegelicht in paragraaf 4.1.

3.3. KASSTROOMOVERZICHT 2023

De omvang van de liquide middelen ultimo 2023 is ten opzichte van de stand ultimo 2022 met 0,8% van de baten gestegen (van 43,9% naar 44,7%). De absolute omvang van de liquide middelen is eveneens gestegen. Oorzaak van deze mutatie is de toename van de kortlopende schulden en het financieringssaldo vaste activa. De liquiditeitspositie van de stichting is ultimo 2023 ruim voldoende.

	2023	2022
Exploitatiesaldo	- 53.224	- 50.010
Afschrijvingen	129.181	117.525
Mutaties werkkapitaal:		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	66.076	- 27.709
- Kortlopende schulden	260.523	132.674
Mutaties eigen vermogen	0	0
Mutaties voorzieningen	- 101.172	33.760
Kasstroom uit operationele activiteiten	301.384	206.240

(Des)investeringen materiele vaste activa	- 106.957	- 94.207
(Des)investeringen financiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 106.957	- 94.207
Mutaties overige langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutaties liquide middelen	194.427	112.033
Beginstand liquide middelen	1.917.859	1.805.826
Mutaties liquide middelen	194.427	112.033
Eindstand liquide middelen	2.112.286	1.917.859

3.4. ALGEMENE TOELICHTING

3.4.1. Activiteiten

Zoals al bij kernactiviteiten in paragraaf 2.1 vermeld droeg het bestuur van de stichting in 2023 de verantwoordelijkheid voor de Hans Petrischool, school voor praktijkonderwijs.

3.4.2. Continuïteit

Bij het opstellen van de jaarrekening is uitgegaan van de veronderstelling dat de continuïteit van de stichting is gewaarborgd.

3.4.3. Verbonden partijen

In paragraaf 4.3. is conform model E een overzicht van de verbonden partijen van de stichting opgenomen. Van deze rechtspersonen zijn de jaarcijfers 2023 nog niet vastgesteld. Daarom zijn van deze rechtspersonen de cijfers over 2022 opgenomen in model E.

De Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht vormt een personele unie met de stichting H³O. Zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht van de stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht bestaan qualitate qua uit de voorzitter College van Bestuur en Raad van Toezicht van stichting H³O.

Bij de coöperatie Kien is het systeembeheer, functioneel beheer en support van ons ICT-netwerk ondergebracht.

De stichting samenwerkingsverband passend onderwijs VO Dordrecht 28.04 betreft het samenwerkingsverband passend onderwijs.

3.4.4. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

3.4.5. Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende posten.

3.5. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

3.5.1. Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

3.5.2. Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op de balansdatum worden verwacht. Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur, of lagere bedrijfswaarde. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Subsidies op investeringen worden opgenomen bij de overlopende passiva. Jaarlijks wordt de subsidie in de balans verminderd met een bedrag overeenkomend met de omvang van de afschrijvingen op de desbetreffende investeringen.

Door het bestuur wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere waardevermindering-verlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van het desbetreffende actief niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

De ondergrens voor activeren bedraagt € 1.000. De afschrijvingspercentages zijn:

- Verbouwing/aanpassing 10% - 10 jaar
- Installaties 5% - 20 jaar
- Inventaris 10% - 10 jaar
- Kantoormeubilair 10% - 10 jaar
- Schoolmeubilair 5% - 20 jaar
- ICT divers afhankelijk van gebruiksduur
- Onderwijskundige apparatuur 20% - 5 jaar
- Leermiddelen 10% - 10 jaar

3.5.3. Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

3.5.4. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

3.5.5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid die door het bestuur is vastgesteld.

Bestemmingsreserve flexibele BAPO

De opgebouwde bestemmingsreserves flexibele BAPO zijn bedoeld als dekking voor de rechten van medewerkers voor het in de toekomst opnemen van flexibele BAPO.

Bestemmingsreserve aanvullende bekostiging convenant 2019

Op basis van het 'convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijs-personeel in het funderend onderwijs 2020-2021' van OCW met werkgevers- en werknemersorganisaties is in december 2019 aanvullende bekostiging uitgekeerd. In deze bestemmingsreserve is deze aanvullende bekostiging afzonderlijk zichtbaar gemaakt. De middelen worden ingezet voor een arbo-plan om met een teambrede aanpak het ziekteverzuim te verlagen.

Bestemmingsreserve inzet ESF/SZW-middelen

De Hans Petrischool heeft de afgelopen jaren ESF-middelen en middelen uit het SZW-programma impuls baankansen ontvangen. Gevolg was dat de resultaten hoger werden dan geraamd en het eigen vermogen uitsteeg boven het op basis van de risico's wenselijke minimale weerstandsvermogen. Uit deze middelen is vanaf 2020 een bestemmingsreserve gevormd om de geraamde negatieve resultaten over de komende jaren op te kunnen vangen. In de begroting 2024 is besloten om de bestemmingsreserve voortaan in te zetten voor de hogere afschrijvingskosten als gevolg van de in 2024 geraamde verbouwing van de praktijkvleugel.

Bestemmingsreserve collectieve werkdrukmiddelen

Vanuit het onderwijsakkoord uit maart 2022 van OCW met werkgevers- en werknemersorganisaties is met terugwerkende kracht vanaf januari 2022 aanvullende bekostiging uitgekeerd voor werkdrukverlichting voortgezet onderwijs. Deze aanvullende bekostiging bestaat uit een individueel deel en een collectief deel. In overleg met de MR zijn afspraken gemaakt voor de structurele inzet van het collectieve deel vanaf het schooljaar 2023/2024. De collectieve werkdrukmiddelen over de periode januari 2022 tot en met juli 2023 zijn aanvullend incidenteel toegevoegd aan de ramingen voor inzet in de periode januari 2024 tot en met juli 2025.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, die door derden zijn aangebracht. De stichting heeft geen bestemmingsfondsen.

3.5.6. Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van toekomstige uitkeringen.

Voorziening spaarverlof individueel keuzebudget

In de cao VO 2014 is een individueel keuzebudget geïntroduceerd met de mogelijkheid tot het sparen van verlof ten behoeve van de duurzame inzetbaarheid. De voorziening spaarverlof individueel keuzebudget wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. De voorziening is gebaseerd op de geraamde omvang van de toekomstige salariskosten.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud aan het gebouw is een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt. De stichting maakt hiervoor gebruik van de overgangsbepaling in de regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) welke is verlengd tot en met het verslagjaar 2023.

3.6. GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

3.6.1. Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn verwezenlijkt. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.6.2. Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige opbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

3.6.3. Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden opgenomen bij de overlopende passiva. Jaarlijks wordt als bate geboekt het deel van de subsidie wat betrekking heeft op de afschrijvingen van de betreffende materiële vaste activa.

3.6.4. Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

3.6.5. Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De toegezegde pensioenregelingen bij het ABP wordt verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde bijdrageregeling. Voor toegezegde bijdrageregelingen worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald. Behalve de betaling van premies zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

3.6.6. Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

3.7. TOELICHTING OP BALANS PER 31 DECEMBER 2023

3.7.1. Activa

a. Materiële vaste activa

In 2023 is voor een bedrag van € 106.957 geïnvesteerd met name in inventaris (inrichting personeelskamer), kantoormeubilair (bureaustoelen) en ICT (vervanging devices en presentatiescherm).

Er is voor € 129.181 afgeschreven en voor € 96.831 gedesinvesteerd inzake activa die niet meer in gebruik zijn en volledig zijn afgeschreven. De boekwaarde van de materiële vaste activa nam af tot € 505.648.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Omschrijving	Aan-schaf-waarde	Afschrij-vingen tm 2022	Boek-waarde 31-12-2022	Desin-vest. 2023	Investe-ringen 2023	Afschrij-vingen 2023	Boek-waarde 31-12-2023
1.2.1. Verbouwingen	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1. Installaties	145.726	38.253	107.473	0	0	7.286	100.187
<i>Subtotaal gebouwen en terreinen</i>	<i>145.726</i>	<i>38.253</i>	<i>107.473</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7.286</i>	<i>100.187</i>
1.2.2. Inventaris	275.026	96.695	178.331	20.500	41.854	28.505	191.680
1.2.2. Kantoormeubilair	0	0	0	0	4.929	65	4.864
1.2.2. Schoolmeubilair	300.178	236.284	63.894	0	0	15.143	48.751
1.2.2. ICT	312.025	147.609	164.416	66.684	60.174	74.001	150.589
1.2.2. Onderwijskundige apparatuur	30.092	16.334	13.758	9.647	0	4.181	9.577
<i>Subtotaal inventaris en apparatuur</i>	<i>917.321</i>	<i>496.922</i>	<i>420.399</i>	<i>96.831</i>	<i>106.957</i>	<i>121.895</i>	<i>405.461</i>
1.2.3. Leermiddelen	0	0	0	0	0	0	0
1.2.3. Overige materiële activa	0	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal overige mat. vaste activa</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1.2. Totaal	1.063.047	535.175	527.872	96.831	106.957	129.181	505.648

b. Vorderingen

De vorderingen zijn op de balans opgenomen conform de beschikbare specificaties. In onderstaand overzicht is een aantal vorderingen op hoofdlijnen gespecificeerd.

Nr.	Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
1.5.1	Debiteuren	0	0
1.5.2	OCW	0	0
1.5.6	Overige vorderingen overheden	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	175.821	145.835
1.5.8.	Overlopende activa	61.801	25.711
1.5	Totaal vorderingen	237.622	171.546

De vorderingen ultimo 2023 bestaan uit toegezegde maar nog niet ontvangen ESF-subsidie over augustus 2022 tot en met december 2023, van de gemeente te ontvangen compensatie voor de schaderegeling en OZB 2021, 2022 en 2023 en van het jeugdeducatiefonds te ontvangen vergoedingen voor het programma schoolmaaltijden over november en december 2023. Daarnaast zijn enkele vooruitbetaalde facturen voor 2024 opgenomen bij de overlopende activa.

c. Liquide middelen

De saldi liquide middelen zijn in overeenstemming met de laatste bankafschriften 2023. Vanaf het 4^e kwartaal 2023 worden in lijn met het treasury statuut voor € 1 mln deposito's aangehouden vanwege de hogere rentestand. De deposito's hebben een looptijd van maximaal 1 jaar.

3.7.2. Passiva

a. Eigen vermogen

Voor de vaststelling van het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen de algemene reserve en bestemmingsreserves. Conform de regelgeving is de algemene reser-

ve opgebouwd uit publieke middelen, terwijl de bestemmingsreserves kunnen zijn opgebouwd uit private of publieke middelen. De stichting heeft echter geen private middelen.

Uit de publieke middelen zijn vier bestemmingsreserves gevormd:

- de bestemmingsreserve voor flexibele bapo: alle medewerkers van de Hans Petrischool die recht hadden op deze regeling zijn inmiddels gepensioneerd. De omvang van de bestemmingsreserve flexibele bapo is daardoor ultimo 2023 gedaald naar nihil;
- de bestemmingsreserve aanvullende bekostiging convenant 2019: op basis van het 'convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs' van OCW met werkgevers- en werknemersorganisaties is in december 2019 aanvullende bekostiging uitgekeerd. Hiervoor is een arbo-plan uitgewerkt om met een teambrede aanpak het ziekteverzuim te verlagen. De uitvoering van het plan loopt door tot en met 2025;
- de bestemmingsreserve inzet ESF/SZW-middelen: de Hans Petrischool heeft de afgelopen jaren ESF-middelen en middelen uit het SZW-programma impuls baan-kansen ontvangen. Gevolg was dat de werkelijke resultaten hoger uitkwamen dan geraamd en het eigen vermogen uitsteeg boven het op basis van de risico's wenselijke minimale weerstandsvermogen. Uit deze middelen is een bestemmingsreserve gevormd om de geraamde negatieve resultaten over de komende jaren op te kunnen vangen. In de begroting 2024 is besloten om de bestemmingsreserve voortaan in te zetten voor de hogere afschrijvingskosten als gevolg van de in 2024 geraamde verbouwing van de praktijkvleugel (voor € 1 mln);
- de nieuwe bestemmingsreserve collectieve werkdrukmiddelen: vanuit het onderwijsakkoord uit maart 2022 van OCW met werkgevers- en werknemersorganisaties is met terugwerkende kracht vanaf januari 2022 aanvullende bekostiging uitgekeerd voor werkdrukverlichting voortgezet onderwijs. Deze aanvullende bekostiging bestaat uit een individueel deel en een collectief deel. In overleg met de MR zijn afspraken gemaakt voor de structurele inzet van het collectieve deel vanaf het schooljaar 2023/2024. De collectieve werkdrukmiddelen over de periode januari 2022 tot en met juli 2023 zijn aanvullend incidenteel toegevoegd aan de ramingen voor inzet in de periode januari 2024 tot en met juli 2025.

Het eigen vermogen is in vergelijking met de jaarrekening 2022 gedaald met - € 53.224 vanwege het resultaat 2023. Daarbinnen is de algemene reserve ultimo 2023 sterker gedaald. De algemene reserve wordt ingezet voor de financiering van vaste activa van de Hans Petrischool en als buffer voor het afdekken van risico's en de financiering van nieuwe investeringen van de Hans Petrischool. De buffer bedraagt ultimo 2023 € 209.462. Sinds 2017 was de buffer vrijwel op het niveau waarmee de continuïteit van de stichting bij normale omstandigheden naar verwachting kan worden gewaarborgd (zie paragraaf 2.4.3, wenselijke omvang weerstandsvermogen € 450.000, 10% van de baten). De daling van de buffer in 2023 wordt veroorzaakt door de toename van de bestemmingsreserve ESF/SZW-middelen ten behoeve van de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024.

De voorgestelde resultaatbestemming is door het bestuur goedgekeurd (zie paragraaf 4.1). Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	Resultaat	31-12-2023
2.1.2. Bestemmingsreserve – bapo school	5.400	- 5.400	0
2.1.2. Bestemmingsreserve – aanvullende bekostiging	24.837	- 1.925	22.912
2.1.2. Bestemmingsreserve – inzet ESF/SZW-middelen	841.777	158.223	1.000.000
2.1.2. Bestemmingsreserve – collectieve werkdruk	0	66.163	66.163
2.1.1. Algemene reserve – financiering school	527.872	- 22.224	505.648
2.1.1. Algemene reserve – buffer school	457.523	- 248.061	209.462
2.1. Totaal eigen vermogen	1.857.409	- 53.224	1.804.185

Het negatieve resultaat 2023 wordt gedekt uit het bufferdeel binnen de algemene reserve.

b. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 is opgenomen in onderstaand overzicht:

Omschrijving	31-12-2022	Onttrekking	Dotatie	31-12-2023
2.3.1. Voorziening ambtsjubilea school	28.600	- 2.716	- 3.884	22.000
2.3.1. Voorziening verlofsparen keuzebudget	63.500	- 19.900	23.100	66.700
<i>Subtotaal 2.3.1. personeel</i>	<i>92.100</i>	<i>- 22.616</i>	<i>19.216</i>	<i>88.700</i>
2.3.3. Onderhoudsvoorziening school	234.632	- 182.772	85.000	136.860
<i>Subtotaal 2.3.3. onderhoud gebouwen</i>	<i>234.632</i>	<i>- 182.772</i>	<i>85.000</i>	<i>136.860</i>
2.3. Totaal voorzieningen	326.732	- 205.388	104.216	225.560

De voorziening ambtsjubilea is gebaseerd op de contante waarde van de toekomstige verplichtingen en is berekend op basis van te ontvangen bedragen bij een ambtsjubileum van 25 jaar resp. 40 jaar en met een dekking van 100% en een geraamde vertrekkans van 10%. In de berekening wordt rekening gehouden met de opgebouwde jaren op persoonsniveau. De negatieve dotatie is het gevolg van de gestegen rente.

In de cao VO 2014 is de mogelijkheid gecreëerd voor verlofsparen van een keuzebudget. Voor het spaarsaldo van de geraamde toekomstige salariskosten is een voorziening toegevoegd op basis van 90%-dekking.

Het huidige meerjarige onderhoudsplan voor het gebouw van de Hans Petrischool aan de Anna van Saksenstraat stamt uit 2018. Een geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan vanaf 2024 wordt voorbereid in samenhang met de verbouwing van de praktijkvleugel. De dotatie 2023 is geïndexeerd naar € 85.000. De omvang van de voorziening is op basis van de huidige inzichten naar verwachting toereikend voor het toekomstig cyclisch onderhoud.

Van de balanspositie ultimo 2023 is naar verwachting € 50.000 kortlopend.

c. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn op de balans opgenomen conform de beschikbare specificaties. De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd korter dan een jaar. In onderstaand overzicht is een aantal schulden op hoofdlijnen gespecificeerd:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
2.5.3 Crediteuren	74.463	233.797
2.5.4. OCW – Geoormerkte subsidies	0	0
2.5.7 Belastingen / premies sociale verzekeringen	166.791	153.925
2.5.8 Pensioenen	43.631	38.972
2.5.9 Overige kortlopende schulden	4.569	44.597
2.5.10 Vakantiegeld	99.183	102.554
Bindingstoelage	10.893	10.470
OCW – Niet-geoormerkte subsidies	69.381	161.776
OCW – Geoormerkte subsidies	0	0
Overige	30.301	13.644
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>	<i>209.758</i>	<i>288.444</i>
2.5. Totaal kortlopende schulden	499.212	759.735

De crediteuren en openstaande saldi voor loonheffing en pensioenpremies zijn in de eerste maanden van 2024 betaald.

De overige kortlopende schulden ultimo 2023 betreffen gemaakte kosten waarvan de factuur nog niet is ontvangen.

De waardering van de overlopende passiva voor vakantiegeld over de periode juni - december is inclusief de werkgeversbijdrage sociale premies en pensioenen. Voor bindings-toelage is een overlopende passiva opgenomen voor de periode september – december. De omvang van beide overlopende passiva is ultimo 2023 vrijwel gelijk aan 2022.

De overlopende niet-geormerkte subsidie van OCW heeft enerzijds betrekking op de regeling school en omgeving en anderzijds op de subsidie verbetering basisvaardigheden met uitvoering van beide subsidies tot en met juli 2025. Onder de overige overlopende passiva vallen door het samenwerkingsverband toegekende arrangementen voor de begeleiding van uitvallende jongeren voor een bepaalde periode op het leerwerkplan van Heeren-Loo Auriga enerzijds en de ondersteuning van leerlingen door een schoolcoach eveneens van Heeren-Loo Auriga anderzijds tot en met juli 2024.

3.8. TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

3.8.1. Toelichting op de baten

a. (Rijks)bijdragen OCW

De specificatie van de ontvangen rijksbijdragen OCW is conform onderstaand overzicht:

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Normatieve rijksbijdragen OCW	3.776.178	3.561.645	3.408.304
Geormerkte subsidies OCW	0	0	- 2.650
Niet-geormerkte subsidies OCW	301.514	136.758	178.825
Nationaal programma onderwijs	325.641	325.641	482.933
Doorbetalingen SWV	182.477	60.956	92.043
3.1. Totaal rijksbijdragen OCW	4.585.810	4.085.000	4.159.455

Belangrijkste oorzaken voor de in vergelijking met de realisatie 2022 gestegen rijksbijdragen in 2023 (€ 426.355) zijn:

- de stijging van het leerlingenaantal van de Hans Petrischool van 217 in 2021/2022 naar 224 in 2022/2023;
- de verhoging van de GPL met de door het kabinet beschikbaar gestelde loonbijstelling 2023 voor loonruimte in de nieuwe cao;
- de voor de Hans Petri positieve verevening van de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging in 2022 met een overgangsregeling;
- toegenomen aanvullende bekostiging voor werkdrukvermindering, professionalisering leraren en schoolleiders enerzijds en pro-zorgbekostiging en nieuwkomers anderzijds;
- niet-geormerkte rijksvergoedingen voor aanpak van het lerarentekort (ontvangen van de regionale penvoerder) enerzijds en de regeling school en omgeving anderzijds;
- toegekende middelen vanuit het nationaal programma onderwijs voor het inhalen van onderwijsachterstanden als gevolg van de coronacrisis tot de zomer 2023 en middelen verbetering basisvaardigheden vanaf het schooljaar 2023/2024;
- substantieel gestegen middelen vanuit het samenwerkingsverband passend onderwijs voor arrangementen.

b. Overige overheidsbijdragen

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Gemeentelijke subsidie	- 772	1.000	14.483
ESF/SZW	66.668	39.000	102.367
Jeugdeducatiefonds	15.749	0	0
3.2. Totaal overig overheid	81.645	40.000	116.850

Van de gemeente wordt een bijdrage ontvangen voor vergoeding schade/vernietiging. Incidenteel is in 2022 een subsidie toegekend voor de inzet van de regionale netwerkcoördinator VSO/PRO vanuit de Hans Petrischool over maart tot en met juni 2022 waarvan in 2023 een deel moest worden terugbetaald.

Voor het kalenderjaar 2023 zijn ESF-subsidies gerealiseerd voor de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024.

Vanaf september 2023 wordt een vergoeding ontvangen voor het programma schoolmaaltijden van het jeugdeducatiefonds.

c. Overige baten

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Verhuur en medegebruik	0	0	70
Detachering personeel	0	0	0
Ouder- en leerlingbijdragen	0	0	0
Overige personele baten	13.125	0	75.021
Overige materiële baten	20.343	15.000	21.943
3.5. Totaal overige baten	33.468	15.000	97.034

De gerealiseerde overige personele baten zijn in 2023 lager dan de realisatie 2022 vanwege minder UWV-uitkeringen voor zwangerschapsverlof en vervroegde WIA.

De Hans Petrischool heeft besloten om geen ouder- en leerlingbijdragen meer in rekening te brengen. De overige materiële baten hebben betrekking op de opbrengsten van de diverse branches. De realisatie 2023 is in lijn met de baten over 2022.

3.8.2. Toelichting op de lasten

a. Personele lasten

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Loonkosten	2.397.602	2.391.477	2.299.952
Sociale lasten	348.760	338.055	325.117
Pensioenlasten	336.193	389.681	374.767
Dotatie voorzieningen	19.216	0	16.239
Uitzendkrachten / inhuur	725.668	264.394	505.781
Vergoeding bestuur/RvT	18.311	20.000	15.025
Overige	96.821	61.393	117.263
4.1. Totaal personele lasten	3.942.571	3.465.000	3.654.144

De gerealiseerde loonkosten inclusief sociale lasten en pensioenlasten zijn in 2023 met 2,8% gestegen in vergelijking met de realisatie 2022. Redenen hiervoor zijn:

- de stijging van de formatie met 0,4 fte in schooljaar 2022/2023 en met 2,7 fte in schooljaar 2023/2024 vanwege meer leerlingen;
- de toevoeging van werkdrukmiddelen en daardoor een hogere formatie van 0,6 fte vanaf schooljaar 2023/2024;
- een hogere bijdrage van het samenwerkingsverband voor zorgcoördinatie (met ingang van het schooljaar 2023/2024 van 0,375 fte naar 0,75 fte);
- de doorwerking van de salarismaatregelen in de nieuw afgesloten cao 2023;
- het vervallen van de regeling voorwaardelijk pensioen met ingang van 2023, waardoor de werkgever hiervoor geen premie meer hoeft te betalen;
- het in 2023 in vergelijking met 2022 minder invullen van ziekteverlofvervanging met eigen personeel en meer met externe uitzendkrachten;
- het tot de zomer 2023 aantrekken van extra personeel voor de inzet van de rijksvergoedingen van het nationaal programma onderwijs ter bestrijding van onderwijsachterstanden als gevolg van de corona-crisis.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gemiddelde aantal fte's zonder vervangingsaanstellingen. Het gemiddelde is berekend over het gehele kalenderjaar 2023. De mutatie is het gevolg van enerzijds de stijging van de formatie en anderzijds de afloop van de inzet van extra personeel voor het nationaal programma onderwijs in de zomer 2023.

Gemiddeld aantal fte's	Hans Petri
2023	36,0
Mutatie	1,1
2022	34,9

De directeur wordt bezoldigd conform de cao VO, schaal 13 voor 1,0 fte. Zijn loonkosten over 2023 bedroegen € 92.785 inclusief vakantietoelage, bindingstoelage, eindejaarsuitkering, loonsverhogingen en sociale lasten. Hij ontvangt geen variabele beloningscomponent. Aan het ABP is conform de cao voor hem € 15.277 werkgeversdeel pensioenpremie afgedragen. Er zijn bij de stichting geen interim-topfunctionarissen.

Vanaf 2017 heeft de stichting een Raad van Toezicht en is de Stichting H3O het enig bestuurslid van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht. Voor hun werkzaamheden krijgen de leden van de Raad van Toezicht een beperkte vergoeding en wordt tevens een vergoeding overgemaakt naar H3O voor de bestuurswerkzaamheden. Niemand krijgt een bezoldiging die de norm van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) te boven gaat (zie model H in paragraaf 4.5).

De dotatie personele voorzieningen heeft plaatsgevonden voor een tweetal voorzieningen: ambtsjubilea en verlofsparen keuzebudget.

Bij uitzendkrachten wordt alle inhuur van derden verantwoord. De gerealiseerde kosten zijn hoger dan in 2022, omdat in 2023 behalve voor ziektevervanging ook inhuur van leerkrachten plaatsvond uit de subsidie verbetering basisvaardigheden en de subsidie school en omgeving. Daarnaast worden de kosten voor de inzet van Kien hier verantwoord (www.kienict.nl) en de inhuur van gespecialiseerde ondersteuning bekostigd uit (toegenomen) arrangementen van het samenwerkingsverband passend onderwijs. Ook de voorbereidingskosten voor de verbouwing van de praktijkvleugel en de fusie met H3O (voor 50%) worden hieronder verantwoord.

De overige personele lasten bestaan met name uit scholingskosten, arbo-kosten en werkkosten. De realisatie 2023 ligt onder de werkelijke kosten over 2022.

b. Afschrijvingen

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Gebouwen en terreinen	7.286		7.286
Inventaris en apparatuur	121.895		110.239
Overige materiële vaste activa	0		0
4.2. Totaal afschrijvingen	129.181	115.000	117.525

Een gedetailleerd overzicht van de afschrijvingen is opgenomen bij de toelichting op de balanspost materiële activa. De gerealiseerde afschrijvingen namen toe vanwege de ICT-investeringen met een relatief korte afschrijvingstermijn.

c. Huisvestingslasten

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Huur en medegebruik	22.017	17.000	17.074
Onderhoud en exploitatie	9.714	12.000	9.126
Dotatie onderhoudsvoorziening	85.000	70.000	75.000
Energie en water	79.650	66.500	63.215
Schoonmaakkosten	61.260	56.500	58.146
Publiekrechtelijke heffingen	- 1.532	5.000	2.448
Overige huisvestingslasten	4.550	3.000	2.936
4.3. Totaal huisvesting	260.659	230.000	227.945

Het huidige meerjarige onderhoudsplan voor het gebouw van de Hans Petrischool aan de Anna van Saksenstraat stamt uit 2018. De dotatie 2023 is geïndexeerd naar € 85.000. De cyclische onderhoudskosten bedroegen over 2023 € 182.772, waardoor de voorziening ultimo 2023 met € 97.772 afneemt.

De energiekosten zijn flink toegenomen vanwege de gestegen gasprijzen. De schoonmaakkosten zijn licht gestegen. Naast het hoofdgebouw heeft de school 2 kleinere locaties in gebruik waarvoor huur en medegebruik wordt betaald.

d. Overige instellingslasten

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Leermiddelen	307.492	275.000	299.007
Administratie en beheer	99.059	86.800	90.898
Overige instellingslasten	32.363	15.200	25.734
4.4. Totaal overige lasten	438.914	377.000	415.639

De realisatie van de overige instellingslasten ligt licht boven het niveau van de realisatie 2022 en de begroting 2023 vanwege kosten voor het programma schoolmaaltijden van het jeugdeducatiefonds en meer PR-kosten.

De ten laste van het boekjaar gebrachte kosten van de externe accountant zijn als volgt:

Accountant	2023	2022
Onderzoek van de jaarrekening	11.798	10.551
Andere controleopdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0
Andere niet-controlediensten	0	0
<i>Totaal</i>	<i>11.798</i>	<i>10.551</i>

De controlerend accountant voor zowel de jaarrekening 2022 als 2023 is Van Ree Accountants.

3.8.3. Toelichting op de financiële baten en lasten

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Rentebaten	19.495	0	- 5.705
Bankkosten	2.317	3.000	2.391
5. Saldo financiële baten/lasten	17.178	- 3.000	- 8.096

De financiële baten betreffen rentebaten op de spaarrekening en op deposito's. Vanwege de negatieve rentestand tot en met het derde kwartaal 2022 waren de rentebaten in 2022 negatief.

3.9. NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Er zijn geen niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen.

4. OVERIGE TOELICHTING

4.1. VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Resultaatbestemming:	Mutatie:	Onderdeel:	Categorie:
Exploitatieresultaat school	- 5.400	Flexibele bapo	Bestemmingsreserve
Exploitatieresultaat school	- 1.925	Aanvullende bekostiging	Bestemmingsreserve
Exploitatieresultaat school	158.223	ESF/SZW-middelen	Bestemmingsreserve
Exploitatieresultaat school	66.163	Collectieve werkdrukmiddelen	Bestemmingsreserve
Exploitatieresultaat school	- 22.224	Financiering mva	Algemene reserve financiering
Exploitatieresultaat school	- 248.061	Buffer	Algemene reserve buffer
Resultaat 2023	- 53.224		

De bestemmingsreserve van de Hans Petrischool voor flexibele bapo wordt gemuteerd voor de wijziging in de opgebouwde rechten per ultimo 2023. Omdat alle medewerkers van de Hans Petrischool die recht hadden op deze regeling inmiddels zijn inmiddels gepensioneerd, is de omvang van de omvang van de bestemmingsreserve flexibele bapo ultimo 2023 gedaald naar nihil.

Ultimo 2019 is een bestemmingsreserve gevormd vanwege de uitgekeerde aanvullende bekostiging in 2019 voor het 'convenant extra geld voor werkdrukverlichting en tekorten onderwijspersoneel in het funderend onderwijs'. De convenantsmiddelen worden ingezet voor een arboplan met uitvoering tot en met 2025 waarvan in 2023 € 1.925 is gebruikt. De omvang ultimo 2023 bedraagt € 22.912.

Ultimo 2020 is een bestemmingsreserve gevormd uit ontvangen ESF- en SZW-middelen ten behoeve van de geraamde negatieve resultaten over de komende jaren. In de begroting 2024 is besloten om de bestemmingsreserve voortaan in te zetten voor de hogere afschrijvingskosten als gevolg van de in 2024 geraamde verbouwing van de praktijkvleugel. Om deze reden is de omvang van de bestemmingsreserve ultimo 2023 verhoogd naar € 1 mln.

Vanuit het onderwijsakkoord uit maart 2022 van OCW met werkgevers- en werknemersorganisaties is met terugwerkende kracht vanaf januari 2022 aanvullende bekostiging uitgekeerd voor werkdrukverlichting voortgezet onderwijs. Deze aanvullende bekostiging bestaat uit een individueel deel en een collectief deel. In overleg met de MR zijn afspraken gemaakt voor de structurele inzet van het collectieve deel vanaf het schooljaar 2023/2024. In deze jaarrekening 2023 is een nieuwe bestemmingsreserve gevormd voor de incidentele inzet van de collectieve werkdrukmiddelen over de periode januari 2022 tot en met juli 2023 in de periode januari 2024 tot en met juli 2025.

Vanwege de afgenomen boekwaarde van de materiële vaste activa van de Hans Petrischool is € 22.224 minder financiering nodig. Per saldo daalt de buffer van de Hans Petrischool voor het opvangen van risico's en het financieren van nieuwe investeringen met € 248.061 tot in totaal € 209.462. Sinds 2017 had de buffer vrijwel een omvang boven het niveau waarmee de continuïteit van de stichting bij normale omstandigheden naar verwachting kan worden gewaarborgd (zie paragraaf 2.4.3, wenselijke omvang weerstandsvermogen € 450.000, 10% van de baten). De daling van de buffer in 2023 wordt veroorzaakt door de toename van de bestemmingsreserve ESF/SZW-middelen ten behoeve van de verbouwing van de praktijkvleugel in 2024.

De resultaatbestemming is verwerkt in de balans.

4.2. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In april 2024 is het definitieve besluit genomen voor de fusie van de stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht en stichting H3O per 1 augustus 2024.

Er hebben zich verder geen bijzondere gebeurtenissen voorgedaan die van belang zijn voor de gepresenteerde jaarcijfers en de vermogenspositie van de stichting.

4.3. MODEL E

E Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2022	Exploitatieresultaat 2022	Omzet 2022	Verklaring art. 2:403 BW	Consolidatie
H3O	Stichting	Dordrecht	Overig	13.609.690	- 33.345	55.757.069	Nee	Nee
Kien	Coöperatie	Dordrecht	Overig	144.838	16.768	5.084.366	Nee	Nee
SWV VO 28.04	Vereniging	Dordrecht	Overig	1.438.453	264.802	10.686.988	Nee	Nee

Van bovengenoemde verbonden partijen zijn de jaarcijfers 2023 nog niet vastgesteld. Daarom zijn van Kien de cijfers over 2022 opgenomen, waarbij bij de omzet tevens de ledenbetalingen zijn meegenomen. Ook voor H3O en het samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs zijn de cijfers 2022 vermeld.

4.4. MODEL G

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Datum	Kenmerk	Toewijzing	Saldo 2022	Ontvangen 2023	Lasten 2023	Totale lasten	Saldo 2023	Prestatie afgerond
School en omgeving	05-12-2022	RSOD22036	102.041	0	0	69.381	102.041	0	Ja
School en omgeving	21-12-2023	RSO-23141	141.600	0	141.600	0	0	141.600	Onderhanden
Verbetering basisvaardigheden	31-05-2023	VBV23-VO-0148	217.000	0	108.500	88.324	88.324	20.176	Onderhanden
Totaal			460.641	0	250.100	157.705	190.365	161.776	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule – A Aflopend per ultimo 2023

Omschrijving	Datum	Kenmerk	Toewijzing	Saldo 2022	Ontvangen t/m 2023	Lasten 2023	Totale lasten	Saldo 2023
Totaal				0	0	0	0	0

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule – B Doorlopend na 2023

Omschrijving	Datum	Kenmerk	Toewijzing	Saldo 2022	Ontvangen 2023	Lasten 2023	Totale lasten	Saldo 2023
Totaal				0	0	0	0	0

4.5. WNT-VERANTWOORDING 2023 STICHTING VOOR PRAKTIJKONDERWIJS DORDRECHT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht van toepassing zijnde regelgeving: Regeling bezoldiging Topfunctionarissen OCW-sectoren. Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is € 132.000 gebaseerd op het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse A en complexiteitspunten per criterium (2 complexiteitspunten voor 0 tot 5 mln euro gemiddelde totale baten per kalenderjaar, 1 complexiteitspunt voor 1 tot 1.500 gemiddeld aantal leerlingen en 1 complexiteitspunt voor 1 onderwijssoort, totaal 4 complexiteitspunten). Het bezoldigingsmaximum geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	J. van Wijhe	D. van der Bijl
Functiegegevens	Directeur	Voorzitter Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,0 (inzet 0,1)
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Nee
Individueel WNT-maximum	132.000	13.200
Beloning	92.785	9.510
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	15.277	0
<i>Subtotaal</i>	108.062	9.510
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	108.062	9.510
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband 2022 (in fte)	0,9419	0,0 (inzet 0,1)
Individueel WNT-maximum	120.565	12.800
Beloning	83.665	9.235
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	15.498	0
Totaal bezoldiging 2022	99.163	9.235

Per 1 januari 2019 is de huidige directeur dhr. Van Wijhe in dienst getreden voor 0,8 fte. Vanaf 1 augustus 2021 heeft hij een uitbreiding van zijn aanstelling voor 0,1 fte. Vanaf 1 augustus 2022 is zijn aanstelling regulier uitgebreid naar 1,0 fte.

Vanaf 1 januari 2017 hanteert de stichting een model met een bestuur, directie én Raad van Toezicht. Zowel de bestuurder als de Raad van Toezicht bestaan qualitate qua uit de voorzitter College van Bestuur en Raad van Toezicht van stichting H³O. Vanaf 2017 ontvangt stichting H³O een vergoeding voor de inzet van de bestuurder voor de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht. Vanaf 1 april 2021 is dit dhr. van der Bijl voor een inzet van 0,1 fte. Hij is volledig in dienst bij stichting H³O en zijn beloning bij H³O is niet verhoogd voor de inzet voor de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Niet van toepassing

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van meer dan € 1.900

bedragen x € 1	A. Venus
Functiegegevens	Voorzitter RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 / 31-12
Individueel WNT-maximum	19.800
Beloning	2.268
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	2.268
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging 2023	2.268
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 / 31-12
Individueel WNT-maximum	19.200
Beloning	1.050
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totaal bezoldiging 2022	1.050

1d. Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Randwijk-Nederlof	Vice-voorzitter RvT
Mr. V. van Dorst	Secretaris RvT
J. Klugkist MSc AAG	Lid RvT
Drs. Ö. Ermek – Gümüş	Lid RvT

De Raad van Toezicht van de Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht is per 2 januari 2017 geïnstalleerd.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

5. OVERIGE GEGEVENS

5.1. CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2023 van Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht te Dordrecht gecontroleerd. De verantwoording inzake de Wet normering topinkomens (hierna WNT-verantwoording) is opgenomen in de jaarrekening.

Naar ons oordeel, uitgezonderd de mogelijke gevolgen van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking',

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van batten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen

De basis voor ons oordeel met beperking

De beperking in ons oordeel heeft betrekking op WNT-aangelegenheden bij intra-groep detachering. Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht heeft in de jaarrekening in paragraaf 4.5 op pagina's 52 en 53 toegelicht op welke topfunctionaris(sen) bij welke WNT-instellingen de omstandigheden, zoals hierna nader toegelicht, toezien.

Wij zijn niet in staat geweest:

- vast te stellen of in de overige kosten die vanuit de groep aan Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht zijn doorbelast nog bezoldigingscomponenten zijn opgenomen die aan het vervullen van de topfunctie moeten worden toegerekend, omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in een limitatieve opsomming van de componenten die tot de WNT-bezoldiging gerekend moeten worden bij intra-groep detachering;
- vast te stellen of de verantwoorde deeltijdfactor van de betreffende topfunctionaris overeenkomt met de praktijk, onder meer omdat de WNT wet- en regelgeving niet voorziet in de wijze van toerekening van groepsbrede

activiteiten aan een individuele WNT-instelling en daarmee in samenhang een objectieve registratie ontbreekt om deze deeltijdfactor te toetsen.

Als gevolg hiervan zijn wij niet in staat geweest voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om vast te stellen dat de WNT-gegevens over zowel 2023 als 2022 van de in de WNT verantwoording opgenomen topfunctionaris met een dienstverband bij een andere entiteit binnen de groep, inclusief een eventuele onverschuldigde betaling als gevolg van WNT-bezoldigingselementen die mogelijk in de overige doorbelaste kosten zijn begrepen', zoals in de jaarrekening in paragraaf 4.5 op pagina's 52 en 53 toegelicht, in overeenstemming zijn met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de

onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alblasserdam, 24 juni 2024

Van Ree Accountants

J. Berkouwer MSc RA